

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στη
Φορολογική & Χρηματοοικονομική Διοίκηση
Στρατηγικών Αποφάσεων

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΣΤΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ
ΧΡΗΜΑΤΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

Διπλωματική Εργασία

«IAS 38 Intangible Financial Assets»

Της

ΑΥΓΟΥΣΤΙΝΑ ΠΙΠΙΝΙΑ

Υποβλήθηκε ως απαιτούμενο για την απόκτηση του μεταπτυχιακού διπλώματος
στη Φορολογική Λογιστική και Χρηματοοικονομική Διοίκηση Στρατηγικών
Αποφάσεων

Μάρτιος 2024

Περίληψη

Στο σημερινό δυναμικό επιχειρηματικό τοπίο, η σημασία των άυλων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων δεν μπορεί να υπερεκτιμηθεί, οδηγώντας την καινοτομία, την ανταγωνιστικότητα και την αγοραία αξία για οργανισμούς παγκοσμίως. Το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 38 (ΔΛΠ 38) αποτελεί βασικό πλαίσιο στα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), προσφέροντας κατευθυντήριες γραμμές για τον προσδιορισμό, την επιμέτρηση και τη γνωστοποίηση των άυλων περιουσιακών στοιχείων. Αυτό το έγγραφο εμβαθύνει στις πολυπλοκότητες που είναι εγγενείς στο ΔΛΠ 38, εστιάζοντας στον αντίκτυπό του στη λογιστική αντιμετώπιση των άυλων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και προτείνοντας τρόπους βελτίωσης. Μέσω μιας συστηματικής ανασκόπησης της βιβλιογραφίας, ανάλυσης των διατάξεων του ΔΛΠ 38 και διερεύνησης των πρακτικών προκλήσεων κατά την εφαρμογή, η μελέτη παρέχει πληροφορίες σχετικά με τις αποχρώσεις που σχετίζονται με τη λογιστική των άυλων περιουσιακών στοιχείων. Τα βασικά ευρήματα υπογραμμίζουν τον κρίσιμο ρόλο του ΔΛΠ 38 στην προώθηση της διαφάνειας και της συγκρισιμότητας, ενώ αντιμετωπίζει τα μοναδικά χαρακτηριστικά των άυλων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων. Επιπλέον, το έγγραφο προσδιορίζει τομείς για πιθανή βελτίωση στο ΔΛΠ 38 για την προσαρμογή στα εξελισσόμενα επιχειρηματικά πρότυπα και τις τεχνολογικές εξελίξεις. Με την αποσαφήνιση των περιπλοκών του ΔΛΠ 38 και τη συνηγορία για βελτιώσεις, αυτή η έρευνα συμβάλλει στην προώθηση των λογιστικών προτύπων και στην ενίσχυση της τεκμηριωμένης λήψης αποφάσεων στον τομέα των άυλων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων.

Λέξεις-κλειδιά: Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 38 (ΔΛΠ 38), άυλα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, χρηματοοικονομική αναφορά, λογιστικά πρότυπα

Abstract

In today's dynamic business landscape, the significance of intangible financial assets cannot be overstated, driving innovation, competitiveness, and market value for organizations worldwide. International Accounting Standard 38 (IAS 38) stands as a pivotal framework within the International Financial Reporting Standards (IFRS), offering guidelines for the identification, measurement, and disclosure of intangible assets. This paper delves into the complexities inherent in IAS 38, focusing on its impact on the accounting treatment of intangible financial assets and proposing avenues for improvement. Through a systematic review of literature, analysis of IAS 38 provisions, and exploration of practical challenges in implementation, the study provides insights into the nuanced considerations involved in accounting for intangible assets. Key findings underscore the critical role of IAS 38 in promoting transparency and comparability while addressing the unique characteristics of intangible financial assets. Moreover, the paper identifies areas for potential enhancement in IAS 38 to adapt to evolving business paradigms and technological advancements. By elucidating the intricacies of IAS 38 and advocating for refinements, this research contributes to advancing accounting standards and fostering informed decision-making in the realm of intangible financial assets.

Keywords: International Accounting Standard 38 (IAS 38), intangible financial assets, financial reporting, accounting standards

Περιεχόμενα

Περίληψη.....	2
Abstract	3
Κεφάλαιο 1ο : Εισαγωγή.....	5
1.1 Εισαγωγή	5
1.2 Αντικείμενο και στόχοι.....	7
1.3 Διάρθρωση της Εργασίας.....	7
Κεφάλαιο 2ο Βιβλιογραφική Ανασκόπηση	8
2.1 Επισκόπηση της χρηματοοικονομικής και λογιστικής για τα άυλα περιουσιακά στοιχεία	8
2.3 Κριτικές και διαμάχες γύρω από το ΔΛΠ 38	13
Κεφάλαιο 3ο Εννοιολογικό Πλαίσιο του ΔΛΠ 38.....	16
3.1 Κριτήρια ορισμού και αναγνώρισης άυλων χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού	16
3.2 Μέθοδοι επιμέτρησης και αποτίμησης.....	20
3.3 Απαιτήσεις γνωστοποίησης.....	23
Κεφάλαιο 4ο Πρακτική εφαρμογή και προκλήσεις	27
4.1 Μελέτες περίπτωσης: Εφαρμογή του ΔΛΠ 38 στον πραγματικού κόσμου	27
4.2 Προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι εταιρείες κατά την εφαρμογή του ΔΛΠ 38.....	30
4.3 Σύγκριση του ΔΛΠ 38 με άλλα πρότυπα.....	34
4.4 Παγκόσμιες Διακυμάνσεις στη Μεταχείριση των Άυλων Χρηματοοικονομικών Περιουσιακών Στοιχείων	37
4.5 Επιρροή του ΔΛΠ 38 στις Οικονομικές Καταστάσεις.....	41
4.6 Προτεινόμενες βελτιώσεις του ΔΛΠ.....	44
Κεφάλαιο 5ο Συμπεράσματα.....	48
5.1 Ευρήματα.....	48
5.2 Μελλοντική Έρευνα	49
Βιβλιογραφία.....	52

Κεφάλαιο 1ο : Εισαγωγή

1.1 Εισαγωγή

Στον συνεχώς μεταβαλλόμενο κόσμο των σύγχρονων επιχειρήσεων, η πραγματική αξία των επιχειρήσεων βρίσκεται πλέον όχι μόνο στα φυσικά περιουσιακά στοιχεία, αλλά και στις άυλες πτυχές που οδηγούν την καινοτομία, την ανταγωνιστικότητα και τη θέση στην αγορά. Κεντρικό στοιχείο στα παραπάνω είναι το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 38 (ΔΛΠ 38), ένα θεμελιώδες συστατικό ολόκληρου του πλαισίου των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Καραγιώργος & Πετρίδης, 2006). Η παρούσα εργασία στοχεύει να διερευνήσει και να αναλύσει τις πολυπλοκότητες που σχετίζονται με το ΔΛΠ 38, με ιδιαίτερη έμφαση στον τρόπο με τον οποίο επηρεάζει τον εντοπισμό, την αξιολόγηση και τη γνωστοποίηση των άυλων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων. Καθώς οι οργανισμοί προσαρμόζονται στις τεχνολογικές βελτιώσεις, την παγκοσμιοποίηση και τις μεταβαλλόμενες προτιμήσεις των πελατών, η δομή της εταιρικής αξίας υφίσταται σημαντική ανατροπή. Στο παρελθόν, αρκούσε η μέτρηση της αξίας μιας εταιρείας με βάση τα φυσικά της περιουσιακά στοιχεία. Ωστόσο, στον σημερινό κόσμο, είναι σημαντικό να αναγνωρίσουμε τη σημασία των άυλων ιδιοτήτων που συμβάλλουν στην επίτευξη της επιτυχίας. Το ΔΛΠ 38, που καθιερώθηκε από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB) και διαδραματίζει εξέχοντα ρόλο στην παροχή καθοδήγησης στις επιχειρήσεις σχετικά με το πώς να διασχίσουν την περίπλοκη περιοχή των άυλων περιουσιακών στοιχείων (Ακαμάτη, 2008).

Ο πρωταρχικός στόχος των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς είναι η προώθηση της διαφάνειας, της συγκρισιμότητας και της αξιοπιστίας στη χρηματοοικονομική αναφορά σε παγκόσμια κλίμακα. Το ΔΛΠ 38 είναι ένα εξειδικευμένο πρότυπο που ασχολείται συγκεκριμένα με τις διακριτές δυσκολίες που παρουσιάζουν τα άυλα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία. Προσφέρει μια συστηματική μέθοδο για τον προσδιορισμό, τον ποσοτικό προσδιορισμό και την αποκάλυψη της εγγενούς αξίας των άυλων περιουσιακών στοιχείων, συμπεριλαμβανομένων τομέων όπως η πνευματική ιδιοκτησία, η αναγνωσιμότητα της επωνυμίας, τα έξοδα ανάπτυξης λογισμικού και οι συνδέσεις με τους πελάτες.

Ο λόγος για τη διερεύνηση του ΔΛΠ 38 και την εφαρμογή του στα άυλα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία είναι να αναγνωριστεί η αυξανόμενη σημασία αυτών των περιουσιακών στοιχείων στο σημερινό εταιρικό περιβάλλον. Οι επιχειρήσεις χρησιμοποιούν όλο και περισσότερο τα άυλα περιουσιακά στοιχεία ως κύριους παράγοντες για τη δημιουργία αξίας, την προώθηση της καινοτομίας και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας. Ωστόσο, τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των άυλων περιουσιακών στοιχείων, όπως η απουσία υλικής μορφής τους και οι δυσκολίες ποσοτικοποίησης των μελλοντικών οικονομικών τους πλεονεκτημάτων, δημιουργούν ένα περίπλοκο περιβάλλον για γνωστοποιήσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων (Ακαμάτη, 2008).

Το κίνητρο για αυτήν την έρευνα είναι η αναγνώριση ότι η πλήρης κατανόηση του τρόπου ορθής λογιστικής των άυλων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων είναι ζωτικής σημασίας, δεδομένου του σημαντικού ρόλου τους στη σύγχρονη οικονομία (Καραγιώργος & Πετρίδης, 2006). Η διαδικασία αξιολόγησης, καθορισμού των κριτηρίων αναγνώρισης και αποκάλυψης πληροφοριών σχετικά με αυτά τα περιουσιακά στοιχεία περιλαμβάνει μοναδικές δυσκολίες που χρειάζονται λεπτομερή και λεπτή εξέταση. Η εργασία επιδιώκει να βελτιώσει την κατανόηση του ΔΛΠ 38 αντιμετωπίζοντας αυτά τα ζητήματα, προθώντας έτσι βελτιωμένες λογιστικές μεθοδολογίες για τα άυλα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία.

Η εργασία στοχεύει να εξετάσει διεξοδικά την πολυπλοκότητα του ΔΛΠ 38, κάνοντας μια διεξοδική εξέταση των κανονισμών του και των απτών συνεπειών τους για τις εταιρείες. Επιπλέον, επιδιώκει να διερευνήσει τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι οργανισμοί κατά την εφαρμογή του ΔΛΠ 38 για τα άυλα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, λαμβάνοντας υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά διαφόρων τομέων και οργανωτικών περιβαλλόντων. Τέλος, η μελέτη στοχεύει να προτείνει βελτιώσεις για την ενίσχυση του ΔΛΠ 38, αναγνωρίζοντας την επιρροή του στο μελλοντικό πλαίσιο λογιστικής για τα άυλα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (Ακαμάτη, 2008).

1.2 Αντικείμενο και στόχοι

Ο πρωταρχικός στόχος αυτής της έρευνας είναι να αναλύσει τις επιπτώσεις του ΔΛΠ 38 στη λογιστική αντιμετώπιση των άυλων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και να προτείνει βελτιώσεις για την ενίσχυση του προτύπου. Συγκεκριμένα, οι στόχοι περιλαμβάνουν:

- Να εξετάσει τις πολυπλοκότητες που σχετίζονται με το ΔΛΠ 38 και την εφαρμογή του στα άυλα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία.
- Να αξιολογήσει τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι οργανισμοί κατά την εφαρμογή του ΔΛΠ 38, λαμβάνοντας υπόψη τις συγκεκριμένες αποχρώσεις του τομέα και τα οργανωτικά περιβάλλοντα.
- Να προτείνει βελτιώσεις στο ΔΛΠ 38 για την ενίσχυση της αποτελεσματικότητάς του όσον αφορά την αντιμετώπιση των μοναδικών χαρακτηριστικών των άυλων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και την προώθηση της διαφάνειας στη χρηματοοικονομική αναφορά.

1.3 Διάρθρωση της Εργασίας

Η δομή του εγγράφου έχει σχεδιαστεί για να διερευνήσει συστηματικά τις περιπλοκές γύρω από το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 38 (ΔΛΠ 38) και τις επιπτώσεις του στη λογιστική αντιμετώπιση των άυλων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων. Μέσω μιας ολοκληρωμένης ανασκόπησης της βιβλιογραφίας, ανάλυσης των διατάξεων του ΔΛΠ 38, εξέτασης των προκλήσεων που αντιμετωπίζονται κατά την εφαρμογή και προτάσεων για βελτιώσεις, η εργασία στοχεύει να προσφέρει μια ολιστική κατανόηση του θέματος. Κάθε κεφάλαιο συνεισφέρει στην οριοθέτηση των πολυπλοκοτήτων, των πρακτικών εκτιμήσεων και των πιθανών βελτιώσεων που σχετίζονται με το ΔΛΠ 38, διευκολύνοντας τελικά τις ενημερωμένες συζητήσεις και τις εξελίξεις στις λογιστικές πρακτικές για τα άυλα περιουσιακά στοιχεία.

Κεφάλαιο 2ο Βιβλιογραφική Ανασκόπηση

2.1 Επισκόπηση της χρηματοοικονομικής και λογιστικής για τα άυλα περιουσιακά στοιχεία

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία είναι απαραίτητα στις σύγχρονες οικονομίες, και συχνά χρησιμεύουν ως το θεμέλιο του ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος μιας εταιρείας και της δυνατότητας για μελλοντική επέκταση (Barker et al., 2021). Ωστόσο, ο άυλος χαρακτήρας αυτών των περιουσιακών στοιχείων παρουσιάζει σαφείς δυσκολίες για τους σκοπούς της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και της τήρησης των λογιστικών κανόνων (Maria Ienciu & Matis, 2014). Αυτή η ενότητα διερευνά την υπάρχουσα βιβλιογραφία που εξετάζει τις χρηματοοικονομικές και λογιστικές πρακτικές που σχετίζονται με τα άυλα περιουσιακά στοιχεία, με ιδιαίτερη έμφαση στα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ) 38. Πιο συγκεκριμένα, αναφέρονται σε ένα ευρύ φάσμα πόρων, όπως διπλώματα ευρεσιτεχνίας, πνευματικά δικαιώματα, εμπορικά σήματα, υπεραξία και πνευματική ιδιοκτησία (MNP, 2021). Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία, σε αντίθεση με τα υλικά περιουσιακά στοιχεία όπως ο εξοπλισμός ή τα ακίνητα, δεν έχουν φυσική μορφή αλλά έχουν σημαντική αξία λόγω πνευματικού κεφαλαίου, αναγνώρισης επωνυμίας και τεχνικής καινοτομίας (Dinh et al., 2015). Καθώς η παγκόσμια οικονομία εστιάζει όλο και περισσότερο σε εταιρείες που βασίζονται στη γνώση, η σημασία των άυλων περιουσιακών στοιχείων έχει γίνει πιο εμφανής. Αυτό απαιτεί ισχυρά συστήματα για τον εντοπισμό, την ποσοτικοποίηση και τη γνωστοποίηση αυτών των περιουσιακών στοιχείων (Barker et al., 2021).

Το ΔΛΠ 38, που δημοσιεύθηκε από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), προσφέρει εκτενείς οδηγίες σχετικά με τον προσδιορισμό, την αξιολόγηση και τη γνωστοποίηση των άυλων περιουσιακών στοιχείων (Maria Ienciu & Matis, 2014). Το ΔΛΠ 38, το οποίο έχει υιοθετηθεί από πολλές χώρες παγκοσμίως, συμπεριλαμβανομένης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, παρέχει ως πρότυπο για μεθόδους χρηματοοικονομικής αναφοράς που σχετίζονται με άυλα περιουσιακά στοιχεία (Καραγιώργος & Πετρίδης, 2006). Το πρότυπο παρέχει κατευθυντήριες γραμμές για τον προσδιορισμό των άυλων περιουσιακών στοιχείων, τον καθορισμό της αρχικής τους αξίας και την αξιολόγηση της τρέχουσας αξίας τους (Dinh et al., 2015). Σύμφωνα

με αυτό, ένα άυλο περιουσιακό στοιχείο αναγνωρίζεται εάν πληροί ορισμένες προϋποθέσεις, όπως να είναι αναγνωρίσιμο, ελεγχόμενο και να έχει πιθανότητα να δημιουργήσει μελλοντικά οικονομικά πλεονεκτήματα. Η αναγνωρισιμότητα απαιτεί ότι το περιουσιακό στοιχείο μπορεί να διακρίνεται από την οικονομική οντότητα και να μπορεί να μετρηθεί με σταθερή ακρίβεια (Κοντός, 2015). Ο έλεγχος αναφέρεται στην ικανότητα της οντότητας να αποκτήσει μελλοντικά οικονομικά πλεονεκτήματα από το περιουσιακό στοιχείο. Επιπλέον, είναι σημαντικό να υπάρχει η πιθανότητα η εταιρεία να έχει τα μελλοντικά οικονομικά πλεονεκτήματα που συνδέονται με το περιουσιακό στοιχείο (Agyei-Mensah, 2019).

Το ΔΛΠ 38 παρέχει δύο κύριες προσεγγίσεις για την αξιολόγηση των άυλων περιουσιακών στοιχείων: το μοντέλο κόστους και το μοντέλο αναπροσαρμογής (Maria Ienciu & Matis, 2014). Το μοντέλο κόστους συνεπάγεται πρώτα την αναγνώριση του είδους στο αρχικό του κόστος και τη σταδιακή απόσβεσή του καθ' όλη την εκτιμώμενη ωφέλιμη διάρκεια ζωής του (Barker et al., 2021). Αντίθετα, το μοντέλο αναπροσαρμογής επιτρέπει στις εταιρείες να προσαρμόσουν την αξία των άυλων περιουσιακών στοιχείων στην εύλογη αξία τους και τυχόν αλλαγές στην αξία καταχωρούνται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Ωστόσο, το μοντέλο αναπροσαρμογής περιορίζεται από ορισμένους περιορισμούς, όπως η ανάγκη για περιοδικές επαναξιολογήσεις και η έλλειψη ενεργών αγορών για το περιουσιακό στοιχείο (MNP, 2021).

Ο έλεγχος απομείωσης είναι ένα ουσιαστικό μέρος της λογιστικής για τα άυλα περιουσιακά στοιχεία, καθώς διασφαλίζει ότι τα περιουσιακά στοιχεία δεν αποτιμώνται υψηλότερα από την ανακτήσιμη αξία τους (Maria Ienciu & Matis, 2014). Το ΔΛΠ 38 απαιτεί περιοδικές αξιολογήσεις για να προσδιορίζεται εάν τα άυλα περιουσιακά στοιχεία με απροσδιόριστη ωφέλιμη ζωή και αυτά που υπόκεινται σε απόσβεση έχουν υποστεί απομείωση. Όταν υπάρχουν ενδείξεις ζημιάς ή πτώσης, η αξία του περιουσιακού στοιχείου συγκρίνεται με την ανακτήσιμη αξία του και τυχόν ζημιές λόγω απομείωσης καταχωρούνται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων (Agyei-Mensah, 2019). Το ΔΛΠ 38 όχι μόνο θεσπίζει πρότυπα αναγνώρισης και επιμέτρησης, αλλά επιβάλλει επίσης κανόνες ολοκληρωμένης γνωστοποίησης με στόχο τη βελτίωση της διαφάνειας και της συγκρισιμότητας μεταξύ

των οικονομικών καταστάσεων (Dinh et al., 2015). Οι οντότητες πρέπει να παρέχουν λεπτομέρειες σχετικά με τα χαρακτηριστικά, την αναμενόμενη διάρκεια ζωής, τη μέθοδο σταδιακής μείωσης και την τρέχουσα αξία των άυλων περιουσιακών στοιχείων (Καραγιώργος & Πετρίδης, 2006). Επιπλέον, είναι σημαντικό να δίνουμε στους ενδιαφερόμενους εμπειριστατωμένες πληροφορίες για το χαρτοφυλάκιο άυλων περιουσιακών στοιχείων της οικονομικής οντότητας γνωστοποιώντας πληροφορίες για ζημιές απομείωσης, αναστροφές και σημαντικές κρίσεις και παραδοχές (Barker et al., 2021).

Επίσης αποτελεί μια αξιοσημείωτη βελτίωση στη λογιστική των άυλων περιουσιακών στοιχείων, αν και δεν είναι απρόσβλητο σε κριτικές και δυσκολίες (IFRS, 2023). Οι επικριτές ισχυρίζονται ότι τα κριτήρια αναγνώρισης και ποσοτικοποίησης του προτύπου μπορεί να είναι πολύ υποκειμενικά, με αποτέλεσμα ασυνέπειες στην εφαρμογή (Καραγιώργος & Πετρίδης, 2006). Επιπλέον, οι περιπλοκές που συνδέονται με τον προσδιορισμό της αξίας των άυλων περιουσιακών στοιχείων, ειδικά εκείνων που έχουν άπειρη διάρκεια ζωής, δημιουργούν πρακτικές δυσκολίες τόσο για τους υπεύθυνους για την προετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων όσο και για τους ελεγκτές (MNP, 2021). Επιπλέον, ο γρήγορος ρυθμός τεχνικής προόδου και οι μεταβαλλόμενες στρατηγικές της εταιρείας χρειάζονται συνεχείς ενημερώσεις στους λογιστικούς κανονισμούς προκειμένου να συμπεριλάβουν αναπτυσσόμενα πρότυπα και προόδους (Mazzi et al., 2022).

Επομένως, τα άυλα περιουσιακά στοιχεία αποτελούν κρίσιμο μέρος των σύγχρονων εταιρικών δραστηριοτήτων, τονίζοντας την ανάγκη για ισχυρές οικονομικές αναφορές και λογιστικούς κανονισμούς (Maria Ienciu & Matis, 2014). Το ΔΛΠ 38 προσφέρει μια λεπτομερή δομή για την αναγνώριση, την αξιολόγηση και την αποκάλυψη άυλων περιουσιακών στοιχείων, καθιερώνοντας ένα πρότυπο για τα παγκόσμια πρότυπα χρηματοοικονομικής αναφοράς (Barker et al., 2021). Η συνεχής εξέταση και η βελτίωση των λογιστικών προτύπων είναι απαραίτητες για την αντιμετώπιση των αυξανόμενων δυσκολιών και τη διασφάλιση της σημασίας και της αξιοπιστίας των οικονομικών δεδομένων για τα ενδιαφερόμενα μέρη (Dinh et al., 2015).

2.2 Ιστορική εξέλιξη του ΔΛΠ 38

Το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 38 (ΔΛΠ 38) έχει εξελιχθεί ιστορικά για να αντικατοπτρίζει τις αλλαγές στις λογιστικές αρχές και την αυξανόμενη κατανόηση της σημασίας των άυλων περιουσιακών στοιχείων στη χρηματοοικονομική πληροφόρηση (Mazzi et al., 2022). Αν και με μικρή κατεύθυνση και ομοιομορφία, η αναγνώριση των άυλων περιουσιακών στοιχείων στη λογιστική χρονολογείται από τις αρχές του 20ου αιώνα (Agyei-Mensah, 2019). Λόγω της συγκέντρωσης της βιομηχανικής εποχής στο φυσικό κεφάλαιο, τα λογιστικά πρότυπα έδιναν αρχικά μεγάλη έμφαση στα υλικά περιουσιακά στοιχεία (Mazzi et al., 2022). Αλλά όταν οι οικονομίες στράφηκαν σε τομείς που βασίζονται στη γνώση, έγινε όλο και πιο σαφές πόσο σημαντικά ήταν τα άυλα περιουσιακά στοιχεία όπως η υπεραξία, τα εμπορικά σήματα και τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας (Καραγιώργος & Πετρίδης, 2006).

Η σημαντική παγκοσμιοποίηση και η ανάπτυξη των πολυεθνικών εταιρειών κατά τη διάρκεια των δεκαετιών του 1970 και του 1980 κατέστησαν αναγκαία τη μεγαλύτερη εναρμόνιση των λογιστικών προτύπων μεταξύ των χωρών (Agyei-Mensah, 2019). Η Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB) ιδρύθηκε το 1973 για να αντιμετωπίσει αυτή την ανάγκη και να εργαστεί προς τη δημιουργία ενός συνόλου διεθνώς αναγνωρισμένων λογιστικών προτύπων (Maria Ienciu & Matis, 2014). Οι πρώτες προσπάθειες της IASB στράφηκαν στη διόρθωση διαφορών στις λογιστικές μεθοδολογίες, συμπεριλαμβανομένου του χειρισμού άυλων περιουσιακών στοιχείων (Κοντός, 2015). Πριν από τη δημοσίευση του ΔΛΠ 38, υπήρχε μεγάλη διαφοροποίηση στους λογιστικούς κανόνες για τον προσδιορισμό, την αποτίμηση και τη γνωστοποίηση των άυλων περιουσιακών στοιχείων. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα προβλήματα συγκρισιμότητας και έλλειψη διαφάνειας στη χρηματοοικονομική πληροφόρηση (IFRS, 2023).

Μια σειρά από μεταβλητές, όπως η αυξανόμενη σημασία των άυλων περιουσιακών στοιχείων στις σύγχρονες οικονομίες, η ανάγκη για έντιμη και αξιόπιστη χρηματοοικονομική αναφορά και ο στόχος της περαιτέρω εναρμόνισης των λογιστικών προτύπων παγκοσμίως, είχαν όλες αντίκτυπο στη δημιουργία του ΔΛΠ 38 (Dinh et al., 2015). Οι αρχές της συνάφειας, της αξιοπιστίας και της συγκρισιμότητας παρέχουν τη βάση του εννοιολογικού πλαισίου που υποστηρίζει το ΔΛΠ 38. Εάν τα άυλα περιουσιακά στοιχεία ικανοποιούν ορισμένες απαιτήσεις, όπως η δυνατότητα

αναγνώρισης, ο έλεγχος και η πιθανότητα μελλοντικών οικονομικών κερδών, αναγνωρίζονται. Η δημιουργία του ΔΛΠ 38 υποστηρίχθηκε θεωρητικά από αυτό το εννοιολογικό πλαίσιο (Mazzi et al., 2022). Οι ρυθμιστικοί φορείς, οι οργανισμοί θέσπισης προτύπων και οι λογιστές εμπειρογνώμονες ήταν μεταξύ των πολλών μερών με τα οποία αναπτύχθηκε το ΔΛΠ 38. Δουλεύοντας μαζί, βεβαιωθήκαμε ότι το πρότυπο έλαβε υπόψη τις διάφορες απαιτήσεις και απόψεις της διεθνούς λογιστικής κοινότητας. Προκειμένου να ενθαρρυνθεί η ομοιομορφία και η συγκρισιμότητα στις διαδικασίες χρηματοοικονομικής αναφοράς σε όλο τον κόσμο, το ΔΛΠ 38 δημιουργήθηκε σύμφωνα με το ευρύτερο πλαίσιο των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΠ). Το πρότυπο εισάγει νέες κατευθυντήριες γραμμές ειδικά σχεδιασμένες για άυλα περιουσιακά στοιχεία, ενώ χρησιμοποιεί ιδέες και έννοιες από τα τρέχοντα λογιστικά πρότυπα (Agyei-Mensah, 2019).

Τα αναλυτικά κριτήρια για τον προσδιορισμό, την εκτίμηση και τη γνωστοποίηση των άυλων περιουσιακών στοιχείων στις οικονομικές καταστάσεις καθορίζονται από το ΔΛΠ 38 (Dinh et al., 2015). Μερικές από τις πιο σημαντικές ρήτρες αναφέρονται στη συνέχεια. Εάν τα άυλα περιουσιακά στοιχεία ικανοποιούν ορισμένες απαιτήσεις, όπως η δυνατότητα ταυτοποίησης, ο έλεγχος και η πιθανότητα μελλοντικών οικονομικών κερδών, αναγνωρίζονται (IFRS, 2023). Με τη διασφάλιση ότι μόνο τα περιουσιακά στοιχεία που πληρούν ορισμένα κριτήρια καταγράφονται στις οικονομικές καταστάσεις, βελτιώνει την ακρίβεια και τη δυνατότητα εφαρμογής των οικονομικών δεδομένων (Κοντός, 2015). Το ΔΛΠ 38 δίνει στις επιχειρήσεις τη δυνατότητα να επιλέξουν μεταξύ του μοντέλου κόστους και του μοντέλου αναπροσαρμογής για την πρώτη επιμέτρηση των άυλων περιουσιακών στοιχείων. Η ακόλουθη αποτίμηση των άυλων περιουσιακών στοιχείων, συμπεριλαμβανομένου του ελέγχου αποσβέσεων και μείωσης, επιβάλλεται επίσης από το πρότυπο. Πληροφορίες σχετικά με το είδος, την ωφέλιμη ζωή, το πρόγραμμα αποσβέσεων και τη λογιστική αξία των άυλων περιουσιακών στοιχείων πρέπει να γνωστοποιούνται από τις οντότητες (Maria Ienciu & Matisz, 2014). Απαιτούνται περαιτέρω γνωστοποιήσεις για ζημίες απομείωσης, αναστροφές και ουσιώδεις κρίσεις και παραδοχές προκειμένου να παρέχεται στους ενδιαφερόμενους μια πλήρης κατανόηση του χαρτοφυλακίου των άυλων περιουσιακών στοιχείων που κατέχει η επιχείρηση (Dinh et al., 2015).

Το ΔΛΠ 38 έχει αναθεωρηθεί και τροποποιηθεί αρκετές φορές από την πρώτη δημοσίευσή του, προκειμένου να αντιμετωπιστούν νέα προβλήματα και να εναρμονιστεί με τις μεταβαλλόμενες επιχειρηματικές διαδικασίες (Agyei-Mensah, 2019). Οι προαναφερθείσες τροποποιήσεις είναι ενδεικτικές των συνεχών προσπαθειών για την ενίσχυση της καταλληλότητας και της αξιοπιστίας των κατευθυντήριων γραμμών χρηματοοικονομικής αναφοράς ενόψει των εξελισσόμενων κανονιστικών και οικονομικών πλαισίων. η Ευρωπαϊκή Ένωση (Κοντός, 2015). Το πρότυπο ενθάρρυνε περισσότερη υπευθυνότητα, συγκρισιμότητα και διαφάνεια στη χρηματοοικονομική αναφορά, γεγονός που είχε μεγάλη επιρροή στον λογιστικό κλάδο. Η ανάπτυξη των λογιστικών αρχών και η συνειδητοποίηση της σημασίας των άυλων περιουσιακών στοιχείων στη χρηματοοικονομική πληροφόρηση αντικατοπτρίζονται στην ιστορική εξέλιξη του ΔΛΠ 38 (Mazzi et al., 2022). Από την ίδρυσή του, το ΔΛΠ 38 διαδραμάτισε καθοριστικό ρόλο στην προώθηση της διαφάνειας, της συγκρισιμότητας και της αξιοπιστίας στις μεθόδους χρηματοοικονομικής αναφοράς. Θεωρείται πλέον ως βασικό πρότυπο στον τομέα της λογιστικής των άυλων περιουσιακών στοιχείων. Για να διατηρηθεί η σταθερή εφαρμογή και αποτελεσματικότητα του ΔΛΠ 38 στη συνεχώς εξελισσόμενη παγκόσμια οικονομία, οι συνεχείς προσπάθειες για την εναρμόνιση των λογιστικών προτύπων με τις νέες επιχειρηματικές τάσεις και τις νομικές ανάγκες θα είναι ζωτικής σημασίας (Lenciu & Matis, 2014).

2.3 Κριτικές και διαμάχες γύρω από το ΔΛΠ 38

Το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 38 (ΔΛΠ 38) παρέχει καθοδήγηση σχετικά με την αναγνώριση, την επιμέτρηση και τη γνωστοποίηση των άυλων περιουσιακών στοιχείων (Mazzi et al., 2022). Ενώ το ΔΛΠ 38 αντιπροσωπεύει ένα σημαντικό βήμα προς τη βελτίωση της διαφάνειας και της συγκρισιμότητας στη χρηματοοικονομική πληροφόρηση, έχει επίσης προσελκύσει επικρίσεις και διαμάχες. Αυτή η ενότητα διερευνά τις διάφορες προκλήσεις και συζητήσεις γύρω από το ΔΛΠ 38, επισημαίνοντας τομείς ανησυχίας και πιθανές βελτιώσεις (Καραγιώργος & Πετρίδης, 2006).

Μία από τις κύριες επικρίσεις του ΔΛΠ 38 είναι η υποκειμενική φύση των κριτηρίων αναγνώρισής του (Agyei-Mensah, 2019). Το πρότυπο απαιτεί τα άυλα περιουσιακά στοιχεία να πληρούν συγκεκριμένα κριτήρια, συμπεριλαμβανομένης της ταυτοποίησης, του ελέγχου και της πιθανότητας μελλοντικών οικονομικών οφελών. Ωστόσο, η ερμηνεία αυτών των κριτηρίων μπορεί να διαφέρει σημαντικά μεταξύ των παρασκευαστών, οδηγώντας σε ασυνέπειες στην πράξη (Καραγιώργος & Πετρίδης, 2006). Οι επικριτές υποστηρίζουν ότι η υποκειμενική φύση των κριτηρίων αναγνώρισης υπονομεύει την αξιοπιστία και τη συγκρισιμότητα των οικονομικών καταστάσεων, καθώς οι οντότητες μπορούν να ασκούν διακριτική ευχέρεια στον προσδιορισμό του εάν ένα περιουσιακό στοιχείο πληροί το όριο για αναγνώριση (Lenciu & Matisz, 2014). Το ΔΛΠ 38 προσφέρει δύο βασικές μεθόδους για την επιμέτρηση των άυλων περιουσιακών στοιχείων: το μοντέλο κόστους και το μοντέλο αναπροσαρμογής. Ενώ αυτές οι μέθοδοι παρέχουν ευελιξία στις οντότητες, παρουσιάζουν επίσης προκλήσεις στον προσδιορισμό της εύλογης αξίας των άυλων περιουσιακών στοιχείων (Κοντός, 2015). Σε αντίθεση με τα υλικά περιουσιακά στοιχεία, τα οποία μπορεί να έχουν άμεσα παρατηρήσιμες τιμές αγοράς, τα άυλα περιουσιακά στοιχεία συχνά στερούνται ενεργών αγορών, καθιστώντας την αποτίμηση πιο περίπλοκη (Καραγιώργος & Πετρίδης, 2006). Η χρήση του μοντέλου αναπροσαρμογής, ειδικότερα, μπορεί να εισαγάγει αστάθεια στις οικονομικές καταστάσεις, καθώς οι αλλαγές στην εύλογη αξία αναγνωρίζονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Οι επικριτές υποστηρίζουν ότι η έλλειψη καθοδήγησης σχετικά με τις μεθοδολογίες αποτίμησης και η απουσία αξιόπιστων στοιχείων της αγοράς υπονομεύουν την αξιοπιστία της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης σύμφωνα με το ΔΛΠ 38 (Agyei-Mensah, 2019).

Παρέχει περιορισμένη καθοδήγηση σχετικά με την αναγνώριση και την επιμέτρηση των εσωτερικά δημιουργούμενων άυλων περιουσιακών στοιχείων. Ενώ το πρότυπο επιτρέπει την κεφαλαιοποίηση του κόστους ανάπτυξης υπό ορισμένες προϋποθέσεις, ο καθορισμός της κατάλληλης αντιμετώπισης των εσωτερικά δημιουργούμενων άυλων παγίων παραμένει πρόκληση (IFRS, 2023). Οι επικριτές υποστηρίζουν ότι η έλλειψη σαφών κατευθυντήριων γραμμών για τα εσωτερικά δημιουργούμενα άυλα στοιχεία οδηγεί σε ασυνέπεια στην πράξη και μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την

υποαναφορά ή την υπερεκτίμηση των περιουσιακών στοιχείων στις οικονομικές καταστάσεις. Ο έλεγχος απομείωσης αντιπροσωπεύει μια κρίσιμη πτυχή της λογιστικής των άυλων περιουσιακών στοιχείων, διασφαλίζοντας ότι τα περιουσιακά στοιχεία δεν αποτιμώνται σε αξίες που υπερβαίνουν τα ανακτήσιμα ποσά τους. Ωστόσο, η διαδικασία ελέγχου απομείωσης που προβλέπεται από το ΔΛΠ 38 μπορεί να είναι πολύπλοκη και υποκειμενική, απαιτώντας από τις οντότητες να κάνουν σημαντικές κρίσεις και εκτιμήσεις. Ο προσδιορισμός του ανακτήσιμου ποσού των άυλων περιουσιακών στοιχείων, ιδιαίτερα εκείνων με απροσδιόριστη ωφέλιμη ζωή, περιλαμβάνει την αξιολόγηση μελλοντικών ταμειακών ροών, προεξοφλητικά επιτόκια και άλλους παράγοντες (Mazzi et al., 2022). Οι επικριτές υποστηρίζουν ότι η εγγενής υποκειμενικότητα στον έλεγχο απομείωσης εισάγει αβεβαιότητα στη χρηματοοικονομική πληροφόρηση και μπορεί να οδηγήσει σε υποτίμηση ή υπερεκτίμηση των ζημιών απομείωσης.

Επιπλέον, επιβάλλει εκτενείς απαιτήσεις γνωστοποίησης στις οντότητες, επιβάλλοντας τη γνωστοποίηση πληροφοριών σχετικά με τη φύση, την ωφέλιμη ζωή, τη μέθοδο απόσβεσης και τη λογιστική αξία των άυλων περιουσιακών στοιχείων (Agyei-Mensah, 2019). Ενώ αυτές οι γνωστοποιήσεις αποσκοπούν στην ενίσχυση της διαφάνειας και της λογοδοσίας, οι επικριτές υποστηρίζουν ότι μπορεί να είναι υπερβολικά επαχθείς για τους προετοιμαστές και να μην σχετίζονται με τους χρήστες. Επιπλέον, οι απαιτήσεις γνωστοποίησης μπορεί να διαφέρουν ως προς την αυστηρότητα και την εξειδίκευση μεταξύ των οντοτήτων, περιορίζοντας τη συγκρισιμότητα μεταξύ των οικονομικών καταστάσεων (Lenciu & Matis, 2014). Η υπεραξία αντιπροσωπεύει ένα σημαντικό συστατικό των άυλων περιουσιακών στοιχείων, που συχνά προκύπτει από συνενώσεις επιχειρήσεων. Ωστόσο, το ΔΛΠ 38 παρέχει περιορισμένη καθοδήγηση σχετικά με την αναγνώριση και την επιμέτρηση της υπεραξίας, μεταφέροντας τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΠ) 3: Συνενώσεις επιχειρήσεων για καθοδήγηση. Οι επικριτές υποστηρίζουν ότι η έλλειψη ειδικής καθοδήγησης για την υπεραξία σύμφωνα με το ΔΛΠ 38 εισάγει ασάφεια και μπορεί να οδηγήσει σε ασυνέπειες στην πράξη (IFRS, 2023).

Ο γρήγορος ρυθμός της τεχνολογικής καινοτομίας και τα εξελισσόμενα επιχειρηματικά μοντέλα θέτουν πρόσθετες προκλήσεις για τη λογιστική των άυλων

περιουσιακών στοιχείων σύμφωνα με το ΔΛΠ 38. Οι αναδυόμενες τεχνολογίες, όπως η τεχνητή νοημοσύνη και το blockchain, ενδέχεται να δημιουργήσουν νέους τύπους άυλων περιουσιακών στοιχείων που δεν αντιμετωπίζονται επαρκώς από τα υπάρχοντα λογιστικά πρότυπα. Ομοίως, αλλαγές στα επιχειρηματικά μοντέλα, όπως η άνοδος των υπηρεσιών που βασίζονται σε συνδρομές, ενδέχεται να απαιτούν προσαρμογές στα υπάρχοντα κριτήρια αναγνώρισης και μέτρησης (Mazzi et al., 2022). Οι επικριτές υποστηρίζουν ότι το ΔΛΠ 38 μπορεί να υστερεί σε σχέση με τις εξελίξεις στο επιχειρηματικό περιβάλλον, απαιτώντας συνεχείς αναθεωρήσεις για να διασφαλιστεί η συνέπεια και η εφαρμογή του (Lenciu & Matis, 2014). Συμπερασματικά, το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 38 (ΔΛΠ 38) έχει προσελκύσει επικρίσεις και διαφωνίες σχετικά με τα κριτήρια αναγνώρισής του, τις προκλήσεις μέτρησης, την αντιμετώπιση των εσωτερικά δημιουργούμενων άυλων στοιχείων, την πολυπλοκότητα του ελέγχου απομείωσης, τις απαιτήσεις γνωστοποίησης, την έλλειψη ειδικής καθοδήγησης για την υπεραξία και την ικανότητά του να αντιμετωπίζει τις εξελισσόμενες επιχειρηματικά μοντέλα και τεχνολογική καινοτομία (Mazzi et al., 2022). Ενώ το ΔΛΠ 38 αντιπροσωπεύει ένα σημαντικό βήμα προς τη βελτίωση της διαφάνειας και της συγκρισιμότητας στη χρηματοοικονομική αναφορά, απαιτούνται συνεχείς προσπάθειες για την αντιμετώπιση των προκλήσεων και των ανησυχιών που εγείρουν οι επικριτές. Η ενίσχυση της σαφήνειας, της αντικειμενικότητας και της συνέπειας των λογιστικών προτύπων των άυλων περιουσιακών στοιχείων θα είναι απαραίτητη για τη διασφάλιση της αξιοπιστίας και της αξιοπιστίας της χρηματοοικονομικής αναφοράς στη δυναμική παγκόσμια οικονομία (IFRS, 2023).

Κεφάλαιο 3ο Εννοιολογικό Πλαίσιο του ΔΛΠ 38

3.1 Κριτήρια ορισμού και αναγνώρισης άυλων χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία αντιπροσωπεύουν ένα κρίσιμο στοιχείο των σύγχρονων οικονομιών, ενσωματώνοντας το πνευματικό κεφάλαιο, την αναγνώριση της επωνυμίας και την τεχνολογική καινοτομία (Agyei-Mensah, 2019). Στον τομέα της

λογιστικής, η αναγνώριση και η επιμέτρηση των άυλων περιουσιακών στοιχείων διέπονται από τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ) 38, τα οποία παρέχουν ένα εννοιολογικό πλαίσιο για τον εντοπισμό, την αξιολόγηση και τη γνωστοποίηση αυτών των περιουσιακών στοιχείων στις οικονομικές καταστάσεις (Dinh et al., 2015). Αυτή η ενότητα εμβαθύνει στα κριτήρια που καθορίζονται από το ΔΛΠ 38 για τον ορισμό και την αναγνώριση των άυλων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, ρίχνοντας φως στις αρχές που καθοδηγούν τις πρακτικές χρηματοοικονομικής αναφοράς παγκοσμίως (Lenciu & Matis, 2014).

Το ΔΛΠ 38 περιγράφει συγκεκριμένα κριτήρια που πρέπει να πληρούνται για να αναγνωριστεί ένα περιουσιακό στοιχείο ως άυλο περιουσιακό στοιχείο στις οικονομικές καταστάσεις (Lenciu & Matis, 2014). Σύμφωνα με το πρότυπο, ένα άυλο περιουσιακό στοιχείο είναι αναγνωρίσιμο, ελεγχόμενο και ικανό να παράγει μελλοντικά οικονομικά οφέλη. Η αναγνώριση προϋποθέτει ότι το περιουσιακό στοιχείο μπορεί να διακρίνεται από τα άλλα περιουσιακά στοιχεία της οικονομικής οντότητας και να επιμετράται αξιόπιστα. Αυτό το κριτήριο διασφαλίζει ότι τα άυλα περιουσιακά στοιχεία διαθέτουν διακριτά χαρακτηριστικά ή νομικά δικαιώματα που επιτρέπουν τη χωριστή αναγνώρισή τους (ΔΛΠ 38) (Mazzi et al., 2022). Ο έλεγχος είναι ένα άλλο ουσιαστικό κριτήριο για την αναγνώριση των άυλων περιουσιακών στοιχείων. Η οικονομική οντότητα πρέπει να έχει την εξουσία να αποκτήσει μελλοντικά οικονομικά οφέλη από το περιουσιακό στοιχείο, τα οποία μπορεί να περιλαμβάνουν νόμιμη ιδιοκτησία, συμβατικά δικαιώματα ή τεχνολογικό έλεγχο. Ο έλεγχος διασφαλίζει ότι η οικονομική οντότητα έχει την εξουσία να εκμεταλλεύεται τα πιθανά οφέλη που σχετίζονται με το άυλο περιουσιακό στοιχείο, δικαιολογώντας έτσι την αναγνώρισή του στις οικονομικές καταστάσεις (ΔΛΠ 38) (Lenciu & Matis, 2014).

Επιπλέον, η δυνατότητα δημιουργίας μελλοντικών οικονομικών οφελών αποτελεί θεμελιώδη απαίτηση για την αναγνώριση των άυλων περιουσιακών στοιχείων (Agyei-Mensah, 2019). Αυτό το κριτήριο απαιτεί μια εύλογη προσδοκία ότι το περιουσιακό στοιχείο θα συμβάλει στις μελλοντικές ταμειακές ροές της οικονομικής οντότητας μέσω της δημιουργίας εσόδων, της εξοικονόμησης κόστους ή άλλων οικονομικών πλεονεκτημάτων. Η αξιολόγηση των μελλοντικών οικονομικών οφελών περιλαμβάνει εκτιμήσεις όπως η ζήτηση της αγοράς, η τεχνολογική απαξίωση και η ανταγωνιστική

δυναμική (ΔΛΠ 38) (Dinh et al., 2015). Το εννοιολογικό πλαίσιο του ΔΛΠ 38 τονίζει τη σημασία της διάκρισης μεταξύ των εσωτερικά δημιουργούμενων και των αποκτηθέντων άυλων περιουσιακών στοιχείων. Τα εσωτερικά δημιουργούμενα άυλα περιουσιακά στοιχεία, όπως το κόστος έρευνας και ανάπτυξης (E&A), υπόκεινται σε αυστηρά κριτήρια για την αναγνώριση. Γενικά, το ΔΛΠ 38 απαγορεύει την αναγνώριση της εσωτερικά δημιουργούμενης υπεραξίας και ορισμένων τύπων δαπανών, εκτός εάν πληρούνται συγκεκριμένες προϋποθέσεις (ΔΛΠ 38) (Lenciu & Matis, 2014).

Αντίθετα, τα αποκτηθέντα άυλα περιουσιακά στοιχεία αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους κατά την ημερομηνία της απόκτησης, αντανακλώντας την αγοραία αξία τους ή το τίμημα που καταβλήθηκε για την απόκτησή τους (Lenciu & Matis, 2014). Η εύλογη αξία αντιπροσωπεύει το ποσό που θα πλήρωνε ένας ενημερωμένος και πρόθυμος αγοραστής για να αποκτήσει το περιουσιακό στοιχείο από έναν ενημερωμένο και πρόθυμο πωλητή σε μια συναλλαγή σε καθαρά εμπορική βάση. Η αναγνώριση των αποκτηθέντων άυλων περιουσιακών στοιχείων περιλαμβάνει την αξιολόγηση της αξιοπιστίας των μεθοδολογιών αποτίμησης και τη διασφάλιση της ακρίβειας των οικονομικών καταστάσεων (ΔΛΠ 38) (Mazzi et al., 2022). Το ΔΛΠ 38 παρέχει καθοδήγηση για την αρχική επιμέτρηση των άυλων περιουσιακών στοιχείων, προσφέροντας δύο κύρια μοντέλα αποτίμησης: το μοντέλο κόστους και το μοντέλο αναπροσαρμογής. Σύμφωνα με το μοντέλο του κόστους, τα άυλα περιουσιακά στοιχεία αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος και στη συνέχεια αποσβένονται κατά τη διάρκεια της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής τους. Το μοντέλο κόστους διασφαλίζει τη συνετή κατανομή του κόστους με την πάροδο του χρόνου, αντανακλώντας την κατανάλωση οικονομικών οφελών που προέρχονται από το άυλο περιουσιακό στοιχείο (ΔΛΠ 38) (Lenciu & Matis, 2014).

Αντίθετα, το μοντέλο αναπροσαρμογής επιτρέπει στις οντότητες να προσαρμόσουν τη λογιστική αξία των άυλων περιουσιακών στοιχείων στην εύλογη αξία τους, με αλλαγές να καταγράφονται στο πλεόνασμα ή το έλλειμμα αναπροσαρμογής (Agyei-Mensah, 2019). Το μοντέλο αναπροσαρμογής παρέχει ευελιξία στην αντανάκλαση των αλλαγών στις συνθήκες της αγοράς ή στις οικονομικές δυνατότητες του περιουσιακού στοιχείου, ενισχύοντας τη συνάφεια των οικονομικών καταστάσεων. Ωστόσο, το μοντέλο αναπροσαρμογής απαιτεί ενεργές αγορές και αξιόπιστες τεχνικές αποτίμησης

για τη διασφάλιση της ακρίβειας των επιμετρήσεων της εύλογης αξίας (ΔΛΠ 38) (Dinh et al., 2015). Ο έλεγχος απομείωσης αντιπροσωπεύει μια κρίσιμη πτυχή της λογιστικής των άυλων περιουσιακών στοιχείων, με στόχο να διασφαλιστεί ότι τα περιουσιακά στοιχεία δεν αποτιμώνται σε αξίες που υπερβαίνουν τα ανακτήσιμα ποσά τους (Lenciu & Matis, 2014). Το ΔΛΠ 38 απαιτεί από τις οντότητες να αξιολογούν τη λογιστική αξία των άυλων περιουσιακών στοιχείων για δείκτες απομείωσης, όπως η τεχνολογική απαξίωση, οι αλλαγές στις συνθήκες της αγοράς ή οι δυσμενείς νομικές εξελίξεις. Εάν το ανακτήσιμο ποσό του περιουσιακού στοιχείου είναι χαμηλότερο από τη λογιστική του αξία, αναγνωρίζεται ζημία απομείωσης, που αντανακλά τη μείωση της αξίας του (ΔΛΠ 38) (Mazzi et al., 2022).

Οι απαιτήσεις γνωστοποίησης διαδραματίζουν κεντρικό ρόλο στην ενίσχυση της διαφάνειας και της συγκρισιμότητας των οικονομικών καταστάσεων που σχετίζονται με άυλα περιουσιακά στοιχεία (Lenciu & Matis, 2014). Το ΔΛΠ 38 υποχρεώνει τις οντότητες να γνωστοποιούν ολοκληρωμένες πληροφορίες σχετικά με τη φύση, την ωφέλιμη ζωή, τη μέθοδο απόσβεσης και τη λογιστική αξία των άυλων περιουσιακών στοιχείων. Επιπλέον, οι οντότητες απαιτείται να γνωστοποιούν πληροφορίες σχετικά με τις ζημίες απομείωσης, τις αναστροφές και τις σημαντικές παραδοχές στις οποίες βασίζεται η αποτίμηση των άυλων περιουσιακών στοιχείων (ΔΛΠ 38) (Lenciu & Matis, 2014). Συμπερασματικά, το εννοιολογικό πλαίσιο του ΔΛΠ 38 παρέχει σαφή κριτήρια για τον ορισμό και την αναγνώριση των άυλων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, διασφαλίζοντας τη συνάφεια, την αξιοπιστία και τη συγκρισιμότητα των πρακτικών χρηματοοικονομικής αναφοράς (Mazzi et al., 2022). Με την τήρηση των αρχών που περιγράφονται στο ΔΛΠ 38, οι οντότητες μπορούν να προσδιορίζουν με ακρίβεια, να μετρούν και να γνωστοποιούν άυλα περιουσιακά στοιχεία, επιτρέποντας στους ενδιαφερόμενους να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις με βάση διαφανείς και αξιόπιστες χρηματοοικονομικές πληροφορίες. Καθώς η παγκόσμια οικονομία συνεχίζει να εξελίσσεται, το εννοιολογικό πλαίσιο του ΔΛΠ 38 θα διαδραματίσει κρίσιμο ρόλο στη διατήρηση της ακεραιότητας και της αξιοπιστίας των προτύπων χρηματοοικονομικής αναφοράς παγκοσμίως (Dinh et al., 2015).

3.2 Μέθοδοι επιμέτρησης και αποτίμησης

Εφόσον υπαγορεύουν τον τρόπο με τον οποίο τα άυλα περιουσιακά στοιχεία αναγνωρίζονται, καταγράφονται και αξιολογούνται στις οικονομικές καταστάσεις, οι τεχνικές επιμέτρησης και αποτίμησης είναι απαραίτητες για τη λογιστική των άυλων περιουσιακών στοιχείων (Agyei-Mensah, 2019). Το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο (IAS) 38 προσφέρει κατευθυντήριες γραμμές για διάφορες τεχνικές μέτρησης και αποτίμησης που έχουν σκοπό να εγγυηθούν την ακρίβεια και την αξιοπιστία των διαδικασιών χρηματοοικονομικής αναφοράς. Οι τεχνικές επιμέτρησης και αποτίμησης που περιγράφονται στο ΔΛΠ 38 εξετάζονται σε αυτή την ενότητα, μαζί με τη σημασία τους και τις συνέπειες της χρηματοοικονομικής αναφοράς (Mazzi et al., 2022).

Το μοντέλο κόστους, το οποίο περιλαμβάνει πρώτα την αναγνώριση των άυλων περιουσιακών στοιχείων στο ιστορικό τους κόστος και στη συνέχεια την απόσβεσή τους κατά την αναμενόμενη ωφέλιμη ζωή τους, είναι μία από τις βασικές τεχνικές μέτρησης που περιγράφονται στο ΔΛΠ 38 (Lenciu & Matisz, 2014). Το μοντέλο κόστους διασφαλίζει ότι τα έξοδα δημιουργίας ή απόκτησης άυλων περιουσιακών στοιχείων κατανέμονται με σύνεση, λαμβάνοντας υπόψη τη σταδιακή κατανάλωση των οικονομικών κερδών που παρέχουν αυτά τα περιουσιακά στοιχεία (Lenciu & Matisz, 2014). Σύμφωνα με το αναμενόμενο πρότυπο κατανάλωσης του περιουσιακού στοιχείου, η απόσβεση υπολογίζεται συνήθως χρησιμοποιώντας μια μεθοδική και λογική προσέγγιση, όπως η ευθεία γραμμή ή το φθίνον υπόλοιπο (ΔΛΠ 38). Επειδή λαμβάνει υπόψη το προηγούμενο κόστος που έχει ξοδέψει ο οργανισμός για τη δημιουργία ή την απόκτηση αυτών των περιουσιακών στοιχείων, το μοντέλο κόστους προσφέρει μια συντηρητική μέθοδο αποτίμησης των άυλων περιουσιακών στοιχείων. Το μοντέλο κόστους είναι συνεπές με την αρχή αντιστοίχισης της λογιστικής, η οποία επιδιώκει να εξισορροπήσει τις δαπάνες και τα έσοδα κατανέμοντας την απόσβεση των άυλων περιουσιακών στοιχείων στις ωφέλιμες ζωές τους. Ωστόσο, το μοντέλο κόστους θα μπορούσε να υποτιμήσει την οικονομική αξία των άυλων στοιχείων, ειδικά εάν η αγοραία αξία τους είναι υψηλότερη από το ιστορικό κόστος τους (ΔΛΠ 38) (Mazzi et al., 2022).

Το ΔΛΠ 38 επιτρέπει στις επιχειρήσεις να χρησιμοποιούν το μοντέλο αναπροσαρμογής ως εναλλακτική λύση στο μοντέλο κόστους για τον υπολογισμό των

άυλων περιουσιακών στοιχείων (Agyei-Mensah, 2019). Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία καταχωρούνται αρχικά στο κόστος σύμφωνα με το μοντέλο αναπροσαρμογής και στο τέλος κάθε περιόδου αναφοράς, επανεκτιμώνται ώστε να αντικατοπτρίζουν την εύλογη αξία τους. Το πλεόνασμα ή το έλλειμμα αναπροσαρμογής, που εμφανίζεται στη στήλη της καθαρής θέσης του ισολογισμού, αντιπροσωπεύει οποιαδήποτε μεταβολή στην εύλογη αξία των άυλων περιουσιακών στοιχείων. Δίνοντας στις επιχειρήσεις τη δυνατότητα να προσαρμοστούν στις μεταβαλλόμενες συνθήκες της αγοράς ή στην μελλοντική οικονομική αξία των άυλων περιουσιακών στοιχείων, το μοντέλο αναπροσαρμογής αυξάνει τη σημασία των οικονομικών καταστάσεων (ΔΛΠ 38) (Lenciu & Matis, 2014). Ωστόσο, η μεθοδολογία αναπροσαρμογής έχει αρκετά μειονεκτήματα και δυσκολίες, ειδικά κατά τον υπολογισμό της εύλογης αξίας των άυλων περιουσιακών στοιχείων (Dinh et al., 2015). Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία συχνά δεν έχουν ενεργές αγορές ή εύκολα προσβάσιμα δεδομένα αξίας, σε αντίθεση με τα φυσικά περιουσιακά στοιχεία, τα οποία θα μπορούσαν να έχουν παρατηρήσιμη τιμή αγοράς. Κατά συνέπεια, υπάρχει μεγαλύτερη πιθανότητα σφάλματος μέτρησης και υποκειμενικότητας κατά την αποτίμηση άυλων περιουσιακών στοιχείων σύμφωνα με την προσέγγιση της αναπροσαρμογής, καθώς μπορεί να χρειάζεται μεγάλη κρίση και εκτίμηση (ΔΛΠ 38) (Lenciu & Matis, 2014).

Επιπλέον, επειδή οι αλλαγές στην εύλογη αξία των άυλων περιουσιακών στοιχείων καταγράφονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων, η προσέγγιση της αναπροσαρμογής μπορεί να προσθέσει αστάθεια στις οικονομικές καταστάσεις (Lenciu & Matis, 2014). Οι διακυμάνσεις στην εύλογη αξία μπορεί να προκληθούν από αλλαγές στο κλίμα της αγοράς ή σε εξωτερικές μεταβλητές παρά σε αλλαγές στο οικονομικό περιεχόμενο των άυλων περιουσιακών στοιχείων. Ως εκ τούτου, κατά την ανάλυση των επιπτώσεων των προσαρμογών αναπροσαρμογής στη χρηματοοικονομική απόδοση και θέση της οικονομικής οντότητας, οι αναγνώστες των οικονομικών καταστάσεων μπορεί να χρειαστεί να προχωρήσουν με προσοχή (ΔΛΠ 38). Εκτός από τα μοντέλα κόστους και αναπροσαρμογής, το ΔΛΠ 38 προσφέρει ακριβείς κατευθυντήριες γραμμές για την επιμέτρηση των άυλων περιουσιακών στοιχείων που αναπτύσσονται εσωτερικά (Mazzi et al., 2022). Τα έξοδα E&A είναι ένα παράδειγμα ενός εσωτερικά δημιουργημένου άυλου περιουσιακού στοιχείου που

πρέπει να πληροί αυστηρές απαιτήσεις προκειμένου να αναγνωριστεί και να επιμετρηθεί. Το ΔΛΠ 38 γενικά απαγορεύει την αναγνώριση της εγχώριας παραγόμενης υπεραξίας και αρκετών κατηγοριών δαπανών εκτός εάν πληρούνται ορισμένες απαιτήσεις. Η αξιολόγηση της σκοπιμότητας, της τεχνικής βιωσιμότητας και των οικονομικών πλεονεκτημάτων των εγχώρια αναπτυγμένων άυλων περιουσιακών στοιχείων είναι απαραίτητη για την αναγνώρισή τους. Η κεφαλαιοποίηση των εξόδων θα πρέπει να πραγματοποιείται μόνο όταν αναμένονται μελλοντικά οικονομικά οφέλη (ΔΛΠ 38) (Dinh et al., 2015).

Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι τα περιουσιακά στοιχεία δεν διατηρούνται σε αξίες υψηλότερες από τις ανακτήσιμες ποσότητες τους, ο έλεγχος απομείωσης είναι ένα άλλο βασικό συστατικό για την επιμέτρηση και την αποτίμηση των άυλων περιουσιακών στοιχείων (Agyei-Mensah, 2019). Σύμφωνα με το ΔΛΠ 38, οι οργανισμοί πρέπει να αξιολογούν τη λογιστική αξία των άυλων περιουσιακών στοιχείων για ενδείξεις απομείωσης, όπως αλλαγές στην αγορά, απαξίωση της τεχνολογίας ή δυσμενείς νομοθετικές εξελίξεις. Όταν η λογιστική αξία ενός περιουσιακού στοιχείου υπερβαίνει το ανακτήσιμο ποσό του, καταγράφεται ζημία απομείωσης που αντιπροσωπεύει τη μείωση της αξίας του περιουσιακού στοιχείου. Προκειμένου να υπολογιστεί η ανακτήσιμη αξία των άυλων περιουσιακών στοιχείων μέσω ελέγχου απομείωσης, οι εταιρείες πρέπει να εκτιμήσουν τις μελλοντικές ταμειακές ροές, τα προεξοφλητικά επιτόκια και άλλες εκτιμήσεις (Dinh et al., 2015). Αυτό απαιτεί από αυτούς να χρησιμοποιούν κρίση και διακριτικότητα στις αξιολογήσεις τους (ΔΛΠ 38). Προκειμένου να βελτιωθεί η συγκρισιμότητα και η διαφάνεια των οικονομικών καταστάσεων που αφορούν άυλα περιουσιακά στοιχεία, είναι απαραίτητοι οι κανόνες γνωστοποίησης (Mazzi et al., 2022). Το ΔΛΠ 38 απαιτεί από τους οργανισμούς να παρέχουν λεπτομερείς γνωστοποιήσεις σχετικά με το είδος, την ωφέλιμη ζωή, το πρόγραμμα αποσβέσεων και τη λογιστική αξία των άυλων περιουσιακών στοιχείων. Οι οντότητες πρέπει επίσης να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με αναστροφές, ζημίες απομείωσης και βασικές παραδοχές που εντάχθηκαν στην αξία του άυλου περιουσιακού στοιχείου. Με τη γνωστοποίηση τέτοιων πληροφοριών, τα ενδιαφερόμενα μέρη μπορούν να αξιολογήσουν την οικονομική απόδοση και την

κατάσταση της οικονομικής οντότητας με ακρίβεια και να κάνουν καλά τεκμηριωμένες κρίσεις (ΔΛΠ 38) (Lenciu & Matis, 2014).

Συνοψίζοντας, οι τεχνικές μέτρησης και αποτίμησης είναι ζωτικής σημασίας για τη λογιστική των άυλων περιουσιακών στοιχείων, καθώς υπαγορεύουν την αναγνώριση, την αναφορά και την αξιολόγηση αυτών των περιουσιακών στοιχείων από τις οικονομικές καταστάσεις (Lenciu & Matis, 2014). Το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 38 προσφέρει συμβουλές για μια σειρά από τεχνικές μέτρησης, όπως τα μοντέλα κόστους και αναπροσαρμογής, επιπλέον των συγκεκριμένων προτύπων για τον εντοπισμό άυλων περιουσιακών στοιχείων που δημιουργούνται εσωτερικά και τη διενέργεια ελέγχων απομείωσης (Mazzi et al., 2022). Οι οντότητες μπορούν να εγγυηθούν την ορθότητα, την αξιοπιστία και την εφαρμογή των διαδικασιών χρηματοοικονομικής αναφοράς ακολουθώντας τις κατευθυντήριες γραμμές που παρέχονται στο ΔΛΠ 38. Αυτό θα επιτρέψει στα ενδιαφερόμενα μέρη να κάνουν επιλογές που είναι καλά ενημερωμένες και υποστηρίζονται από διαφανή δεδομένα (Dinh et al., 2015).

3.3 Απαιτήσεις γνωστοποίησης

Οι απαιτήσεις γνωστοποίησης διαδραματίζουν κεντρικό ρόλο στη χρηματοοικονομική πληροφόρηση, παρέχοντας στους ενδιαφερόμενους διαφανείς και ολοκληρωμένες πληροφορίες σχετικά με την οικονομική θέση, την απόδοση και τις βασικές λογιστικές πολιτικές μιας οικονομικής οντότητας (Agyei-Mensah, 2019). Το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο (ΔΛΠ) 38 ορίζει συγκεκριμένες απαιτήσεις γνωστοποίησης σχετικά με τα άυλα περιουσιακά στοιχεία, με στόχο την ενίσχυση της διαφάνειας, της συγκρισιμότητας και της λογοδοσίας στις πρακτικές χρηματοοικονομικής αναφοράς. Αυτή η ενότητα εξετάζει τις απαιτήσεις γνωστοποίησης που περιγράφονται στο ΔΛΠ 38, υπογραμμίζοντας τη σημασία και τις επιπτώσεις τους για τα ενδιαφερόμενα μέρη (Mazzi et al., 2022).

Ένας από τους πρωταρχικούς στόχους των απαιτήσεων γνωστοποίησης σύμφωνα με το ΔΛΠ 38 είναι η παροχή στους ενδιαφερόμενους με λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τη φύση και τα χαρακτηριστικά των άυλων περιουσιακών στοιχείων που κατέχονται από την οικονομική οντότητα (Dinh et al., 2015). Οι οντότητες

υποχρεούνται να γνωστοποιούν τους τύπους των άυλων περιουσιακών στοιχείων που κατέχουν, συμπεριλαμβανομένων των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, των εμπορικών σημάτων, των πνευματικών δικαιωμάτων και της υπεραξίας. Επιπλέον, οι οντότητες πρέπει να παρέχουν περιγραφές των σημαντικών χαρακτηριστικών και χαρακτηριστικών κάθε άυλου περιουσιακού στοιχείου, όπως ο σκοπός, η χρήση και η νομική του κατάσταση. Με τη γνωστοποίηση της φύσης των άυλων περιουσιακών στοιχείων, οι οντότητες επιτρέπουν στα ενδιαφερόμενα μέρη να κατανοήσουν τη σύνθεση και τη σημασία αυτών των περιουσιακών στοιχείων στις λειτουργίες και τους στρατηγικούς στόχους της οικονομικής οντότητας (ΔΛΠ 38) (Lenciu & Matis, 2014).

Επιπλέον, το ΔΛΠ 38 υποχρεώνει τις οντότητες να γνωστοποιούν πληροφορίες σχετικά με την ωφέλιμη ζωή και τη μέθοδο απόσβεσης των άυλων περιουσιακών στοιχείων (Mazzi et al., 2022). Η ωφέλιμη ζωή αντιπροσωπεύει την περίοδο κατά την οποία ένα άυλο περιουσιακό στοιχείο αναμένεται να συμβάλει στις δραστηριότητες της οικονομικής οντότητας και να αποφέρει οικονομικά οφέλη. Οι οντότητες υποχρεούνται να γνωστοποιούν την εκτιμώμενη ωφέλιμη ζωή κάθε άυλου περιουσιακού στοιχείου, με βάση παράγοντες όπως η τεχνολογική απαξίωση, η ζήτηση της αγοράς και οι νομικοί περιορισμοί (Agyei-Mensah, 2019). Επιπλέον, οι οντότητες πρέπει να γνωστοποιούν τη μέθοδο απόσβεσης που χρησιμοποιείται για τον συστηματικό καταμερισμό του κόστους των άυλων περιουσιακών στοιχείων κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους. Η γνωστοποίηση της ωφέλιμης ζωής και η μέθοδος απόσβεσης επιτρέπουν στους ενδιαφερόμενους να εκτιμήσουν τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα και την αξία των άυλων περιουσιακών στοιχείων στις δραστηριότητες της οικονομικής οντότητας (ΔΛΠ 38) (Mazzi et al., 2022).

Επιπλέον, το ΔΛΠ 38 απαιτεί από τις οντότητες να γνωστοποιούν πληροφορίες σχετικά με τη λογιστική αξία και τις σωρευμένες αποσβέσεις των άυλων περιουσιακών στοιχείων (Dinh et al., 2015). Η λογιστική αξία αντιπροσωπεύει την καθαρή λογιστική αξία των άυλων περιουσιακών στοιχείων μετά την αφαίρεση των συσσωρευμένων αποσβέσεων από το αρχικό κόστος κτήσης ή ανάπτυξης. Οι οντότητες πρέπει να γνωστοποιούν τη λογιστική αξία κάθε άυλου περιουσιακού στοιχείου, παρέχοντας στα ενδιαφερόμενα μέρη πληροφορίες σχετικά με τη χρηματοοικονομική σημασία και την αξία αυτών των περιουσιακών στοιχείων στον ισολογισμό της οικονομικής οντότητας.

Επιπρόσθετα, η γνωστοποίηση των συσσωρευμένων αποσβέσεων επιτρέπει στα ενδιαφερόμενα μέρη να κατανοήσουν τον βαθμό στον οποίο τα άυλα περιουσιακά στοιχεία έχουν καταναλωθεί ή εξαντληθεί με την πάροδο του χρόνου (ΔΛΠ 38) (Lenciu & Matis, 2014).

Ο έλεγχος απομείωσης αντιπροσωπεύει μια κρίσιμη πτυχή της λογιστικής των άυλων περιουσιακών στοιχείων, με στόχο να διασφαλιστεί ότι τα περιουσιακά στοιχεία δεν αποτιμώνται σε αξίες που υπερβαίνουν τα ανακτήσιμα ποσά τους (Lenciu & Matis, 2014). Το ΔΛΠ 38 απαιτεί από τις οντότητες να γνωστοποιούν πληροφορίες σχετικά με τις ζημιές απομείωσης που αναγνωρίζονται στα άυλα περιουσιακά στοιχεία, συμπεριλαμβανομένου του ποσού και της φύσης των ζημιών απομείωσης, καθώς και των περιστάσεων που ενεργοποίησαν τον έλεγχο απομείωσης. Επιπρόσθετα, οι οντότητες πρέπει να γνωστοποιούν πληροφορίες σχετικά με αναστροφές απομείωσης, εάν υπάρχουν, υποδεικνύοντας την ανάκτηση ή τη βελτίωση της αξίας των απομειωμένων άυλων περιουσιακών στοιχείων (Mazzi et al., 2022). Η γνωστοποίηση των ζημιών απομείωσης και οι αναστροφές επιτρέπουν στα ενδιαφερόμενα μέρη να εκτιμήσουν την επίδραση του ελέγχου απομείωσης στην οικονομική θέση και απόδοση της οικονομικής οντότητας (ΔΛΠ 38). Επιπλέον, το ΔΛΠ 38 εξουσιοδοτεί τις οντότητες να γνωστοποιούν σημαντικές παραδοχές και κρίσεις στις οποίες βασίζεται η αποτίμηση των άυλων περιουσιακών στοιχείων (Agyei-Mensah, 2019). Η αποτίμηση των άυλων περιουσιακών στοιχείων περιλαμβάνει εγγενή υποκειμενικότητα και αβεβαιότητα, καθώς απαιτεί από τις οντότητες να κάνουν υποθέσεις και εκτιμήσεις σχετικά με τις μελλοντικές ταμειακές ροές, τα προεξοφλητικά επιτόκια και τις συνθήκες της αγοράς (Mazzi et al., 2022). Οι οντότητες πρέπει να γνωστοποιούν πληροφορίες σχετικά με τις βασικές παραδοχές και κρίσεις που χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας των άυλων περιουσιακών στοιχείων, επιτρέποντας στους ενδιαφερόμενους να αξιολογήσουν την αξιοπιστία και το εύλογο των μεθοδολογιών αποτίμησης που χρησιμοποιεί η οικονομική οντότητα. Επιπλέον, η γνωστοποίηση σημαντικών παραδοχών και κρίσεων ενισχύει τη διαφάνεια και τη λογοδοσία στις πρακτικές χρηματοοικονομικής αναφοράς (ΔΛΠ 38) (Dinh et al., 2015).

Εκτός από τις συγκεκριμένες απαιτήσεις γνωστοποίησης, το ΔΛΠ 38 τονίζει τη σημασία της παροχής ποιοτικών και ποσοτικών πληροφοριών σχετικά με τα άυλα περιουσιακά στοιχεία στις οικονομικές καταστάσεις της οικονομικής οντότητας (Dinh et al., 2015). Οι οντότητες ενθαρρύνονται να παρέχουν αφηγηματικές εξηγήσεις, συμπληρωματικά χρονοδιαγράμματα και ποσοτικές αναλύσεις για να συμπληρώσουν τη γνωστοποίηση των άυλων περιουσιακών στοιχείων. Επιπλέον, οι οντότητες πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι γνωστοποιήσεις είναι σαφείς, συνοπτικές και σχετικές, επιτρέποντας στους ενδιαφερόμενους να κατανοήσουν τη φύση, τη σημασία και την αξία των άυλων περιουσιακών στοιχείων χωρίς αδικαιολόγητη πολυπλοκότητα ή ασάφεια (Lenciu & Matis, 2014). Οι αποτελεσματικές πρακτικές γνωστοποίησης συμβάλλουν στη συνολική διαφάνεια και ακεραιότητα της χρηματοοικονομικής αναφοράς, ενισχύοντας την εμπιστοσύνη και την εμπιστοσύνη μεταξύ των ενδιαφερομένων (ΔΛΠ 38). Συμπερασματικά, οι απαιτήσεις γνωστοποίησης σύμφωνα με το ΔΛΠ 38 διαδραματίζουν κρίσιμο ρόλο στην ενίσχυση της διαφάνειας, της συγκρισιμότητας και της λογοδοσίας στις πρακτικές χρηματοοικονομικής αναφοράς που σχετίζονται με άυλα περιουσιακά στοιχεία (Lenciu & Matis, 2014). Παρέχοντας στους ενδιαφερόμενους λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τη φύση, τα χαρακτηριστικά και την αξία των άυλων περιουσιακών στοιχείων, οι οντότητες επιτρέπουν τη λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων και διευκολύνουν την καλύτερη κατανόηση της οικονομικής θέσης και απόδοσης της οικονομικής οντότητας. Οι αποτελεσματικές πρακτικές γνωστοποίησης συμβάλλουν στην αξιοπιστία και την αξιοπιστία των οικονομικών καταστάσεων, ενισχύοντας έτσι την εμπιστοσύνη και την εμπιστοσύνη μεταξύ των επενδυτών, των πιστωτών, των ρυθμιστικών αρχών και άλλων ενδιαφερομένων. Καθώς η παγκόσμια οικονομία συνεχίζει να εξελίσσεται, η τήρηση των απαιτήσεων γνωστοποίησης που περιγράφονται στο ΔΛΠ 38 θα παραμείνει απαραίτητη για τη διατήρηση της ακεραιότητας και της διαφάνειας των προτύπων χρηματοοικονομικής αναφοράς παγκοσμίως (Agyei-Mensah, 2019).

Κεφάλαιο 4ο Πρακτική εφαρμογή και προκλήσεις

4.1 Μελέτες περίπτωσης: Εφαρμογή του ΔΛΠ 38 στον πραγματικού κόσμου

Η πρακτική εφαρμογή του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 38 (ΔΛΠ 38) σε πολλά εταιρικά πλαίσια και τομείς θέτει μια σειρά από πλεονεκτήματα και εμπόδια (Lenciu & Lenciu, 2016). Οι περιπτωσιολογικές μελέτες που εξετάζονται σε αυτό το μέρος υπογραμμίζουν τις δυσκολίες και τους παράγοντες που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά τη λογιστικοποίηση των άυλων περιουσιακών στοιχείων και καταδεικνύουν πώς το ΔΛΠ 38 μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε πραγματικές καταστάσεις (Fifield et al., 2011).

Μελέτη περίπτωσης No. 1: Τεχνολογική Επιχείρηση

Έστω μια επιχείρηση τεχνολογίας που ειδικεύεται στην ανάπτυξη λογισμικού. Ο οργανισμός διαθέτει σημαντικά κεφάλαια για έρευνα και ανάπτυξη (E&A) προκειμένου να παράγει λύσεις λογισμικού αιχμής (Ακαμάτη, 2008). Τα εσωτερικά δημιουργούμενα άυλα περιουσιακά στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων των εξόδων E&A, πρέπει να πληρούν αυστηρές απαιτήσεις προκειμένου να αναγνωριστούν, όπως αναφέρεται στο ΔΛΠ 38 (Καραγιώργος & Πετρίδης, 2006). Σε αυτήν την περίπτωση, η επιχείρηση πρέπει να εξετάσει προσεκτικά εάν τα έξοδα E&A της πρέπει να αναγνωριστούν ως άυλα περιουσιακά στοιχεία. Θα μπορούσε να είναι δύσκολο για την επιχείρηση να διακρίνει μεταξύ των δαπανών E&A που ικανοποιούν τις απαιτήσεις για αναγνώριση και εκείνων που δεν πληρούν. Τα εσωτερικά αναπτυγμένα άυλα περιουσιακά στοιχεία πρέπει να αποδεικνύουν ότι θα έχουν μελλοντικά οικονομικά πλεονεκτήματα εκτός από το ότι είναι αναγνωρίσιμα, σύμφωνα με το ΔΛΠ 38. Η επιχείρηση πρέπει να αξιολογεί την τεχνική βιωσιμότητα των έργων λογισμικού και να παρέχει ένα σαφές σχέδιο για μελλοντική δημιουργία εσόδων ή μείωση κόστους.

Η επιχείρηση πρέπει να επιλέξει τη σωστή μεθοδολογία μέτρησης αφού προσδιορίσει εάν τα άυλα περιουσιακά στοιχεία πληρούν τις απαιτήσεις καταλληλότητας (Fifield et al., 2011). Ένας αριθμός μεταβλητών, συμπεριλαμβανομένης της διαθεσιμότητας αξιόπιστων δεδομένων αγοράς και της αναμενόμενης μεταβλητότητας των εύλογων αξιών, επηρεάζουν την απόφαση μεταξύ του μοντέλου κόστους και του μοντέλου αναπροσαρμογής. Η εταιρεία μπορεί να χρησιμοποιήσει το μοντέλο κόστους για να εξασφαλίσει συντηρητική χρηματοοικονομική πληροφόρηση και να μειώσει την ασάφεια γύρω από την αξία, δεδομένης της συνεχώς μεταβαλλόμενης φύσης του κλάδου της τεχνολογίας. Για τον προσδιορισμό των ανακτήσιμων ποσοτήτων των άυλων περιουσιακών στοιχείων της, η επιχείρηση πρέπει επίσης να διενεργεί έλεγχο απομείωσης σε τακτική βάση. Οι αξιολογήσεις απομείωσης μπορεί να είναι απαραίτητες λόγω αλλαγών στη ζήτηση της αγοράς και της τεχνολογικής απαξίωσης, που θα αναγκάσει την επιχείρηση να χρησιμοποιήσει κρίση και τις κατάλληλες διαδικασίες αποτίμησης. Η εταιρεία απαιτείται από τις υποχρεώσεις γνωστοποίησης του ΔΛΠ 38 να παρέχει ολοκληρωμένες πληροφορίες σχετικά με τα άυλα περιουσιακά της στοιχεία στις

οικονομικές καταστάσεις. Αυτές οι γνωστοποιήσεις χρησιμοποιούνται από ενδιαφερόμενα μέρη, όπως επενδυτές και ρυθμιστικές αρχές, για την αξιολόγηση των δαπανών της εταιρείας για καινοτομία και τον προσδιορισμό της μακροπρόθεσμης ανταγωνιστικότητάς της (Lenciu & Lenciu, 2016).

Μελέτη Περίπτωσης Νο. 2: Φαρμακεία

Έστω μια φαρμακευτική εταιρεία που ασχολείται με τη δημιουργία και την ανακάλυψη νέων φαρμάκων. Για να φέρει νέα φάρμακα στην αγορά, η εταιρεία πραγματοποιεί σημαντικές επενδύσεις σε ρυθμιστικές εγκρίσεις και κλινικές μελέτες. Η επιτυχία της επιχείρησης εξαρτάται από άυλα περιουσιακά στοιχεία όπως εμπορικά σήματα, διπλώματα ευρεσιτεχνίας και φαρμακευτικές φόρμουλες, τα οποία έχουν μεγάλη οικονομική αξία στον ισολογισμό. Η φαρμακευτική εταιρεία πρέπει να ακολουθεί τις απαιτήσεις αναγνώρισης του ΔΛΠ 38, όπως ακριβώς κάνει η εταιρεία τεχνολογίας. Τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας και τα σκευάσματα φαρμάκων που σχετίζονται με την έρευνα και ανάπτυξη (E&A) μπορούν να θεωρηθούν άυλα περιουσιακά στοιχεία υπό τον όρο ότι πληρούν τις απαιτήσεις αναγνώρισης και μελλοντικών οικονομικών οφελών. Ωστόσο, δεδομένου του άκρως ρυθμιζόμενου και ανταγωνιστικού χαρακτήρα της επιχείρησης, η εταιρεία αντιμετωπίζει δυσκολίες στον προσδιορισμό της ωφέλιμης ζωής και των εύλογων αξιών των άυλων περιουσιακών στοιχείων της (Fifield et al., 2011).

Το είδος των άυλων περιουσιακών στοιχείων που διαθέτει η επιχείρηση και ο βαθμός δραστηριότητας της αγοράς καθορίζουν ποιο μοντέλο - το μοντέλο κόστους ή το μοντέλο αναπροσαρμογής - θα χρησιμοποιήσει. Η μεθοδολογία αναπροσαρμογής θα μπορούσε να παρέχει μια πιο ρεαλιστική απεικόνιση της εύλογης αξίας για διπλώματα ευρεσιτεχνίας με αποδεδειγμένες τιμές αγοράς. Από την άλλη πλευρά, δεδομένης της εγγενούς αβεβαιότητας στην προβολή μελλοντικών ταμειακών ροών, τα φαρμακευτικά σκευάσματα που βρίσκονται ακόμη σε στάδιο ανάπτυξης θα ήταν καταλληλότερα για το μοντέλο κόστους. Στον φαρμακευτικό τομέα, ο έλεγχος απομείωσης αποτελεί κρίσιμο στοιχείο της λογιστικής άυλων περιουσιακών στοιχείων (Lenciu & Lenciu, 2016). Οι αλλαγές στους κανονισμούς, οι ανεπιτυχείς κλινικές δοκιμές και ο ανταγωνισμός από τα γενόσημα φαρμακευτικά προϊόντα μπορεί όλα να

έχουν επίδραση στο πόσο άυλα περιουσιακά στοιχεία μπορούν να ανακτηθούν. Για τη διατήρηση της λογοδοσίας και της διαφάνειας, η επιχείρηση πρέπει να διενεργεί προσεκτικά αξιολογήσεις απομείωσης και να αναφέρει τυχόν ζημίες απομείωσης ή αναστροφές.

Συνοψίζοντας, για να εφαρμοστεί αποτελεσματικά το ΔΛΠ 38 σε πραγματικές καταστάσεις, οι επιχειρήσεις πρέπει να χρησιμοποιούν ορθή κρίση, να εφαρμόζουν σχετικούς λογιστικούς κανόνες και να συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις γνωστοποίησης (Καραγιώργος & Πετρίδης, 2006). Παρά το γεγονός ότι το πρότυπο προσφέρει μια δομή για ομοιόμορφη και διαφανή χρηματοοικονομική πληροφόρηση, ζητήματα όπως η κανονιστική πολυπλοκότητα και η αβέβαιη αξία υπογραμμίζουν την ανάγκη ισχυρών εσωτερικών ελέγχων και κρίσης ειδικών στη λογιστική των άυλων περιουσιακών στοιχείων. Η εφαρμογή του ΔΛΠ 38 θα είναι απαραίτητη για να διασφαλιστεί ότι η αξία των άυλων περιουσιακών στοιχείων αντικατοπτρίζεται κατάλληλα στις οικονομικές καταστάσεις και για να υποστηριχθεί η λήψη αποφάσεων από τα ενδιαφερόμενα μέρη καθώς οι εταιρείες καινοτομούν και αλλάζουν.

4.2 Προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι εταιρείες κατά την εφαρμογή του ΔΛΠ 38

Η εφαρμογή του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 38 (ΔΛΠ 38) παρουσιάζει μια σειρά από δυσκολίες για τις επιχειρήσεις σε μια σειρά τομέων (Fifield et al., 2011). Η πολυπλοκότητα των άυλων περιουσιακών στοιχείων και η υποκειμενικότητα που περιβάλλει τη γνωστοποίηση, την αποτίμηση και την αναγνώρισή τους δημιουργούν αυτές τις δυσκολίες. Αυτή η ενότητα εξετάζει τα κύρια εμπόδια που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις κατά την εφαρμογή του ΔΛΠ 38 και εξετάζει πιθανές λύσεις.

Κατά την εφαρμογή του ΔΛΠ 38, ένα από τα κύρια προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις είναι να καταλάβουν εάν ένα περιουσιακό στοιχείο πληροί τις προϋποθέσεις ως άυλο περιουσιακό στοιχείο (Καραγιώργος & Πετρίδης, 2006). Τα κριτήρια δηλώνουν ότι ένα άυλο περιουσιακό στοιχείο πρέπει να είναι αναγνωρίσιμο, υπό έλεγχο και ικανό να παρέχει μελλοντικά οικονομικά κέρδη. Ωστόσο, η αναγνώριση και η διαφοροποίηση των άυλων περιουσιακών στοιχείων από τα φυσικά μπορεί να είναι δύσκολη και υποκειμενική, ειδικά σε τομείς όπου η καινοτομία και η πνευματική

ιδιοκτησία είναι σημαντικές. Για παράδειγμα, οι επιχειρήσεις συμμετέχουν εκτενώς στην έρευνα και ανάπτυξη (R&D) για την παραγωγή προϊόντων και τεχνολογιών αιχμής σε τομείς όπως η τεχνολογία και τα φαρμακευτικά προϊόντα. Η επιλογή των δαπανών E&A που μπορεί να αναγνωριστούν ως άυλα περιουσιακά στοιχεία απαιτεί αυστηρή αξιολόγηση (Lenciu & Lenciu, 2016). Οι εταιρείες μπορεί να χρειαστεί να αξιολογήσουν την τεχνική βιωσιμότητα ενός έργου και την πιθανότητα εμπορικής επιτυχίας, προκειμένου να δείξουν ότι οι προσπάθειές τους E&A έχουν δημιουργήσει αναγνωρισμένα περιουσιακά στοιχεία με πιθανές οικονομικές ανταμοιβές.

Το μοντέλο κόστους και το μοντέλο αναπροσαρμογής είναι οι δύο κύριες μεθοδολογίες επιμέτρησης για τα άυλα περιουσιακά στοιχεία που παρέχονται από το ΔΛΠ 38. Ωστόσο, δεδομένου ότι δεν υπάρχουν τιμές αγοράς που μπορούν να φανούν και επειδή οι μέθοδοι αποτίμησης είναι εγγενώς υποκειμενικές, ο προσδιορισμός της αξίας των άυλων περιουσιακών στοιχείων μπορεί να είναι δύσκολος. Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία αρχικά αποτιμώνται στο κόστος και στη συνέχεια αποσβένονται κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους σύμφωνα με το μοντέλο κόστους (Ακαμάτη, 2008). Μπορεί να είναι δύσκολο να εκτιμηθεί η ωφέλιμη ζωή των άυλων περιουσιακών στοιχείων λόγω της ταχείας εξέλιξης της τεχνολογίας και των διακυμάνσεων στην αγορά. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα για τα περιουσιακά στοιχεία που συνδέονται με την καινοτομία και την τεχνολογία. Οι εταιρείες μπορούν να χρησιμοποιήσουν την προσέγγιση της αναπροσαρμογής για να αλλάξουν τη λογιστική αξία των άυλων περιουσιακών στοιχείων ώστε να αντικατοπτρίζει την εύλογη αξία τους, ωστόσο η εκτίμηση της εύλογης αξίας μπορεί να είναι δύσκολη και αυθαίρετη. Δεδομένου ότι συχνά δεν υπάρχουν ενεργές αγορές για άυλα περιουσιακά στοιχεία, μπορεί να είναι δύσκολο να ληφθούν αξιόπιστα δεδομένα αξίας. Για τον ακριβή προσδιορισμό της εύλογης αξίας των άυλων περιουσιακών στοιχείων, οι επιχειρήσεις θα πρέπει να βασίζονται σε εσωτερικές μεθόδους αποτίμησης ή να προσλαμβάνουν εξωτερικούς ειδικούς (Καραγιώργος & Πετρίδης, 2006). Οι δαπάνες E&A και ανάπτυξης επωνυμίας είναι παραδείγματα άυλων περιουσιακών στοιχείων που δημιουργούνται εγχώρια και πρέπει να αναγνωρίζονται σύμφωνα με αυστηρές κατευθυντήριες γραμμές που ορίζονται από το ΔΛΠ 38. Οι επιχειρήσεις πρέπει να αποδείξουν ότι τα εγχώρια αναπτυγμένα άυλα περιουσιακά στοιχεία ικανοποιούν

ορισμένες απαιτήσεις προκειμένου να αναγνωριστούν, όπως η ικανότητα του περιουσιακού στοιχείου να χρησιμοποιείται ή πωλείται, η τεχνική βιωσιμότητά του και ο στόχος του να ολοκληρωθεί. Μπορεί να είναι δύσκολο να αποφασίσετε πώς να χειριστείτε καλύτερα τα εγχώρια άυλα περιουσιακά στοιχεία, καθώς οι επιχειρήσεις πρέπει να σταθμίσουν την πιθανότητα μελλοντικών οικονομικών κερδών και να χρησιμοποιήσουν διακριτικότητα κατά τον προσδιορισμό της αξίας του περιουσιακού στοιχείου. Ασυνέπειες στη χρηματοοικονομική πληροφόρηση μπορεί να προκύψουν από το γεγονός ότι οι εταιρείες κεφαλαιοποιούν ορισμένα έξοδα E&A ως άυλα περιουσιακά στοιχεία (Fifield et al., 2011).

Κάθε φορά που υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης, όπως αλλαγές στο περιβάλλον της αγοράς ή τεχνική απαξίωση, το ΔΛΠ 38 επιβάλλει στις επιχειρήσεις να αναλύουν τα άυλα περιουσιακά στοιχεία. Μπορεί να είναι δύσκολο και υποκειμενικό να εκτιμηθούν οι μελλοντικές ταμειακές ροές, τα προεξοφλητικά επιτόκια και άλλες μεταβλητές κατά τον προσδιορισμό της ανακτήσιμης αξίας των άυλων περιουσιακών στοιχείων. Οι εταιρείες πρέπει να χρησιμοποιούν διακριτική ευχέρεια και να κάνουν υποθέσεις σχετικά με τις μελλοντικές οικονομικές συνθήκες προκειμένου να διενεργούν ελέγχους απομείωσης, κάτι που μπορεί να προσθέσει ασάφεια στη χρηματοοικονομική αναφορά. Οι εταιρείες πρέπει επίσης να παρέχουν πληροφορίες, που μπορεί να είναι κουραστικές και χρονοβόρες, σχετικά με τις ζημίες απομείωσης, τις αναστροφές και τις σημαντικές παραδοχές πίσω από την αποτίμηση των άυλων περιουσιακών στοιχείων (Lenciu & Lenciu, 2016).

Η ταχεία πρόοδος της τεχνολογίας και οι μεταβαλλόμενες εταιρικές στρατηγικές δημιουργούν συνεχή εμπόδια για τις επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν το ΔΛΠ 38. Δημιουργούνται νέα είδη άυλων περιουσιακών στοιχείων από αναδυόμενες τεχνολογίες όπως η εικονική πραγματικότητα, το blockchain και η τεχνητή νοημοσύνη που ενδέχεται να μην καλύπτονται επαρκώς από τους τρέχοντες λογιστικούς κανόνες. Παρόμοια με αυτό, ενδέχεται να απαιτούνται τροποποιήσεις στα τρέχοντα κριτήρια αναγνώρισης και μέτρησης λόγω αλλαγών στα επιχειρηματικά μοντέλα, όπως η μετάβαση προς μοντέλα εσόδων που βασίζονται σε πλατφόρμα και υπηρεσίες που βασίζονται σε συνδρομές. Για να εξασφαλιστεί η συμμόρφωση με το ΔΛΠ 38, οι επιχειρήσεις πρέπει να αξιολογούν τακτικά τις αλλαγές στις επιχειρηματικές πρακτικές

και την τεχνολογία και να προσαρμόζουν κατάλληλα τους λογιστικούς κανόνες και διαδικασίες τους (Καραγιώργος & Πετρίδης, 2006).

Προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι δυσκολίες που θέτει η εφαρμογή του ΔΛΠ 38, οι επιχειρήσεις μπορούν να χρησιμοποιήσουν διάφορες προσεγγίσεις. Για να εξασφαλιστεί η συμμόρφωση με τους κανονισμούς του ΔΛΠ 38, οι επιχειρήσεις θα πρέπει να διαθέτουν ισχυρούς εσωτερικούς ελέγχους και διαδικασίες. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει τη δημιουργία ακριβών κατευθυντήριων γραμμών για την αναγνώριση, την αποτίμηση και την αναφορά των άυλων περιουσιακών στοιχείων, καθώς και την εκπαίδευση των τμημάτων οικονομικών και λογιστικών αρχών σχετικά με τις αρχές λογιστικής άυλων περιουσιακών στοιχείων. Για να βοηθήσουν στον προσδιορισμό της εύλογης αξίας των άυλων περιουσιακών στοιχείων και στη διενέργεια ελέγχων απομείωσης, οι επιχειρήσεις μπορούν να χρησιμοποιήσουν εξωτερικούς εμπειρογνώμονες αποτίμησης ή συμβούλους με εμπειρία στην αξιολόγηση άυλων περιουσιακών στοιχείων (Fifield et al., 2011). Η εξωτερική γνώση μπορεί να παρέχει αμερόληπτες, αμερόληπτες αξιολογήσεις, ενισχύοντας την αξιοπιστία και την αξιοπιστία της χρηματοοικονομικής αναφοράς.

Οι επιχειρήσεις έχουν την επιλογή να αγοράσουν τεχνολογικές πλατφόρμες και πληροφοριακά συστήματα που διευκολύνουν την αξιολόγηση, τη διαχείριση και τη γνωστοποίηση άυλων περιουσιακών στοιχείων (Καραγιώργος & Πετρίδης, 2006). Η ποιότητα και η επικαιρότητα των οικονομικών πληροφοριών που σχετίζονται με άυλα περιουσιακά στοιχεία μπορεί να αυξηθεί με τη χρήση ολοκληρωμένων λογιστικών συστημάτων για τη βελτίωση των διαδικασιών συλλογής και αναφοράς δεδομένων. Οι επιχειρήσεις θα πρέπει να είναι ανοιχτές και ειλικρινείς στις συζητήσεις τους σχετικά με τις προκλήσεις και τα άγνωστα γύρω από τη λογιστική των άυλων περιουσιακών στοιχείων με επενδυτές, αρχές και αναλυτές, μεταξύ άλλων ενδιαφερομένων. Η ενίσχυση της γνώσης και της εμπιστοσύνης των ενδιαφερομένων στη χρηματοοικονομική αναφορά μπορεί να επιτευχθεί μέσω της παροχής συνοπτικών και σαφών γνωστοποιήσεων σχετικά με τη φύση, την αξία και την απομείωση των άυλων περιουσιακών στοιχείων. Οι οργανισμοί πρέπει να παρακολουθούν στενά τις τεχνολογικές εξελίξεις, τις τάσεις της αγοράς και τις νομοθετικές αλλαγές που μπορεί να επηρεάσουν τον τρόπο με τον οποίο αποτιμώνται και αναγνωρίζονται τα άυλα

περιουσιακά στοιχεία. Οι εταιρείες θα πρέπει να τροποποιούν προληπτικά τις λογιστικές πολιτικές και διαδικασίες τους για να εγγυώνται τη συμμόρφωση με τα μεταβαλλόμενα πρότυπα και τις βέλτιστες πρακτικές, έχοντας επίγνωση και προσαρμογή (Lenciu & Lenciu, 2016).

Λόγω των δυσκολιών που συνεπάγεται ο εντοπισμός, η αποτίμηση και η δήλωση των άυλων περιουσιακών στοιχείων, οι επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν μεγάλες δυσκολίες κατά την εφαρμογή του ΔΛΠ 38. Για την αποτελεσματική αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων και τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 38 βελτιώνοντας παράλληλα την αξιοπιστία και τη διαφάνεια της χρηματοοικονομικής αναφοράς μπορεί να επενδύει στην τεχνολογία, να προσλαμβάνει ειδικούς, να εφαρμόζει ορθές λογιστικές πρακτικές και να διατηρεί ανοιχτή επικοινωνία με τους ενδιαφερόμενους (Καραγιώργος & Πετρίδης, 2006).

4.3 Σύγκριση του ΔΛΠ 38 με άλλα πρότυπα

Η σύγκριση του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 38 (ΔΛΠ 38) με άλλα λογιστικά πρότυπα αποκαλύπτει τόσο ομοιότητες όσο και διαφορές στην αντιμετώπιση των άυλων περιουσιακών στοιχείων σε διαφορετικές δικαιοδοσίες και πλαίσια. Αυτή η ενότητα διερευνά πώς το ΔΛΠ 38 συγκρίνεται με άλλα σχετικά πρότυπα, συμπεριλαμβανομένων των Γενικά Αποδεκτών Λογιστικών Αρχών (GAAP) στις Ηνωμένες Πολιτείες, και παρέχει πληροφορίες για τις βασικές διαφορές και ομοιότητες (Fifield et al., 2011).

Κριτήρια και ορισμοί αναγνώρισης

Το ΔΛΠ 38 ορίζει συγκεκριμένα κριτήρια για την αναγνώριση των άυλων περιουσιακών στοιχείων, δίνοντας έμφαση στην ταυτοποίηση, τον έλεγχο και την ικανότητα δημιουργίας μελλοντικών οικονομικών οφελών (Ακαμάτη, 2008). Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία πρέπει να είναι αναγνωρίσιμα, να ελέγχονται από την οικονομική οντότητα και να μπορούν να παράγουν μελλοντικά οικονομικά οφέλη που θα αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις. Σύμφωνα με τα GAAP στις Ηνωμένες Πολιτείες, τα άυλα περιουσιακά στοιχεία αναγνωρίζονται με βάση το πλαίσιο που παρέχεται από το Συμβούλιο Χρηματοοικονομικών Λογιστικών Προτύπων (FASB).

Παρόμοια με το ΔΛΠ 38, οι GAAP απαιτούν τα άυλα περιουσιακά στοιχεία να πληρούν συγκεκριμένα κριτήρια αναγνώρισης, συμπεριλαμβανομένης της ταυτοποίησης και της ικανότητας δημιουργίας μελλοντικών οικονομικών οφελών (Καραγιώργος & Πετρίδης, 2006).

Μέθοδοι Επιμέτρησης και Αποτίμησης

Το ΔΛΠ 38 παρέχει δύο κύρια μοντέλα μέτρησης για τα άυλα περιουσιακά στοιχεία: το μοντέλο κόστους και το μοντέλο αναπροσαρμογής. Σύμφωνα με το μοντέλο του κόστους, τα άυλα περιουσιακά στοιχεία αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος και στη συνέχεια αποσβένονται κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους. Το μοντέλο αναπροσαρμογής επιτρέπει στις οντότητες να προσαρμόσουν τη λογιστική αξία των άυλων περιουσιακών στοιχείων στην εύλογη αξία τους, με τις αλλαγές να καταγράφονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Τα GAAP προσφέρουν επίσης καθοδήγηση για την επιμέτρηση και την αποτίμηση των άυλων περιουσιακών στοιχείων. Παρόμοια με το ΔΛΠ 38, τα GAAP επιτρέπουν την επιμέτρηση των άυλων περιουσιακών στοιχείων στο κόστος ή στην εύλογη αξία. Ωστόσο, οι συγκεκριμένες μέθοδοι μέτρησης και οι απαιτήσεις γνωστοποίησης ενδέχεται να διαφέρουν μεταξύ του ΔΛΠ 38 και των GAAP.

Αντιμετώπιση εσωτερικά δημιουργούμενων άυλων περιουσιακών στοιχείων

Το ΔΛΠ 38 επιβάλλει αυστηρά κριτήρια για την αναγνώριση των εσωτερικά δημιουργούμενων άυλων περιουσιακών στοιχείων, όπως το κόστος έρευνας και ανάπτυξης (E&A) (Lenciu & Lenciu, 2016). Τα εσωτερικά δημιουργούμενα άυλα περιουσιακά στοιχεία αναγνωρίζονται μόνο εάν πληρούνται συγκεκριμένα κριτήρια, συμπεριλαμβανομένης της τεχνικής σκοπιμότητας, της πρόθεσης ολοκλήρωσης του περιουσιακού στοιχείου και της δυνατότητας χρήσης ή πώλησης του περιουσιακού στοιχείου. Σύμφωνα με τα GAAP, η αντιμετώπιση των εσωτερικά δημιουργούμενων άυλων περιουσιακών στοιχείων μπορεί να ποικίλλει ανάλογα με τις ειδικές συνθήκες και τις πρακτικές του κλάδου. Γενικά, τα εσωτερικά δημιουργούμενα άυλα περιουσιακά στοιχεία εξοδοποιούνται όταν πραγματοποιούνται, εκτός εάν πληρούνται ορισμένα κριτήρια κεφαλαιοποίησης, όπως η ικανοποίηση των κριτηρίων

για την αναγνώριση ως περιουσιακό στοιχείο και η ύπαρξη προσδιορισμών μελλοντικών οικονομικών οφελών (Καραγιώργος & Πετρίδης, 2006).

Απαιτήσεις δοκιμών απομείωσης και γνωστοποίησης

Το ΔΛΠ 38 απαιτεί από τις οντότητες να διενεργούν ελέγχους απομείωσης άυλων περιουσιακών στοιχείων όποτε υπάρχουν δείκτες απομείωσης, όπως αλλαγές στις συνθήκες της αγοράς ή τεχνολογική απαξίωση (Mazzi et al., 2022). Οι οντότητες πρέπει να γνωστοποιούν πληροφορίες σχετικά με τις ζημίες απομείωσης, τις αναστροφές και τις βασικές παραδοχές στις οποίες βασίζεται η αποτίμηση των άυλων περιουσιακών στοιχείων. Τα GAAP απαιτούν επίσης έλεγχο απομείωσης για άυλα περιουσιακά στοιχεία όταν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης (Fifield et al., 2011). Ωστόσο, οι συγκεκριμένες μέθοδοι ελέγχου απομείωσης και οι απαιτήσεις γνωστοποίησης ενδέχεται να διαφέρουν μεταξύ του ΔΛΠ 38 και των GAAP. Οι οντότητες βάσει των GAAP πρέπει να γνωστοποιούν πληροφορίες σχετικά με τις ζημίες απομείωσης, τις αναστροφές και τις βασικές παραδοχές που χρησιμοποιούνται στη διαδικασία ελέγχου απομείωσης.

Απαιτήσεις γνωστοποίησης

Το ΔΛΠ 38 επιβάλλει εκτενείς απαιτήσεις γνωστοποίησης στις οντότητες σχετικά με τα άυλα περιουσιακά στοιχεία (Mazzi et al., 2022). Οι οντότητες πρέπει να γνωστοποιούν ολοκληρωμένες πληροφορίες σχετικά με τη φύση, την ωφέλιμη ζωή, τη μέθοδο απόσβεσης και τη λογιστική αξία των άυλων περιουσιακών στοιχείων. Επιπλέον, οι οντότητες πρέπει να γνωστοποιούν πληροφορίες σχετικά με ζημίες απομείωσης, αναστροφές και σημαντικές παραδοχές στις οποίες βασίζεται η αποτίμηση των άυλων περιουσιακών στοιχείων. Σύμφωνα με τα GAAP, οι οντότητες υποχρεούνται επίσης να παρέχουν ολοκληρωμένες γνωστοποιήσεις σχετικά με τα άυλα περιουσιακά στοιχεία στις οικονομικές τους καταστάσεις. Οι απαιτήσεις γνωστοποίησης μπορεί να περιλαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με τη φύση, την ωφέλιμη ζωή, τη μέθοδο απόσβεσης και τη λογιστική αξία των άυλων περιουσιακών στοιχείων, καθώς και ελέγχους απομείωσης και σημαντικές παραδοχές που χρησιμοποιούνται στη διαδικασία αποτίμησης (Ακαμάτη, 2008).

Ενώ το ΔΛΠ 38 και τα GAAP μοιράζονται κοινές αρχές σχετικά με την αναγνώριση, την επιμέτρηση και τη γνωστοποίηση των άυλων περιουσιακών στοιχείων, υπάρχουν αξιοσημείωτες διαφορές σε συγκεκριμένες απαιτήσεις και εφαρμογή (Mazzi et al., 2022). Το ΔΛΠ 38 παρέχει ένα πλαίσιο για την αναγνώριση και την επιμέτρηση των άυλων περιουσιακών στοιχείων που ακολουθείται ευρέως από τις οντότητες που εφαρμόζουν τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΠ). Από την άλλη πλευρά, τα GAAP παρέχουν καθοδήγηση σχετικά με τη λογιστική των άυλων περιουσιακών στοιχείων στις Ηνωμένες Πολιτείες και διέπονται από το Συμβούλιο Οικονομικών Λογιστικών Προτύπων (FASB). Παρά τις διαφορές στην ορολογία και τις ειδικές απαιτήσεις, τόσο το ΔΛΠ 38 όσο και το GAAP στοχεύουν στη διασφάλιση της διαφάνειας, της συγκρισιμότητας και της αξιοπιστίας στη χρηματοοικονομική αναφορά που σχετίζεται με άυλα περιουσιακά στοιχεία. Οι εταιρείες που δραστηριοποιούνται σε δικαιοδοσίες που συμμορφώνονται με τα ΔΠΧΑ ή τα GAAP πρέπει να κατανοούν τα σχετικά πρότυπα και να διασφαλίζουν τη συμμόρφωση με τις ισχύουσες απαιτήσεις. Καθώς τα λογιστικά πρότυπα συνεχίζουν να εξελίσσονται και να συγκλίνουν, είναι σημαντικό για τις εταιρείες να ενημερώνονται για τις αλλαγές και τις εξελίξεις για να διατηρούν ακριβείς και διαφανείς πρακτικές χρηματοοικονομικής αναφοράς (Fifield et al., 2011).

4.4 Παγκόσμιες Διακυμάνσεις στη Μεταχείριση των Άυλων Χρηματοοικονομικών Περιουσιακών Στοιχείων

Τα άυλα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αντιμετωπίζονται διαφορετικά σε ολόκληρο τον κόσμο λόγω των διαφοροποιήσεων στις επιχειρηματικές πρακτικές, τα νομοθετικά πλαίσια, τα λογιστικά πρότυπα και τα πολιτιστικά πρότυπα (Mazzi et al., 2022). Τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας, τα εμπορικά σήματα, τα πνευματικά δικαιώματα και η υπεραξία είναι παραδείγματα άυλων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που αποτελούν πολύτιμα περιουσιακά στοιχεία για τις επιχειρήσεις και αποτελούν σημαντικούς παράγοντες για την οικονομική αναφορά, τις επενδυτικές επιλογές και τις αξιολογήσεις εταιρειών (Lenciu & Lenciu, 2016). Είναι σημαντικό οι επενδυτές, οι ρυθμιστικές αρχές, οι εταιρείες που δραστηριοποιούνται σε διεθνείς αγορές και άλλοι ενδιαφερόμενοι φορείς να κατανοούν τις διαφορετικές προσεγγίσεις

που χρησιμοποιούνται από διάφορες χώρες όσον αφορά τον εντοπισμό, την εκτίμηση και τη γνωστοποίηση άυλων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων.

Υπό την εποπτεία του Συμβουλίου Χρηματοοικονομικών Προτύπων Λογιστικής (FASB), οι γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές (GAAP) ρυθμίζουν τα άυλα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στις ΗΠΑ. Η αναγνώριση, η επιμέτρηση και η γνωστοποίηση των άυλων περιουσιακών στοιχείων διέπονται από τα GAAP, τα οποία καθορίζουν επίσης κριτήρια για την εκτίμηση της αξίας και της ωφέλιμης ζωής των περιουσιακών στοιχείων (Ακαμάτη, 2008). Εάν τα άυλα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ικανοποιούν ορισμένες απαιτήσεις, όπως η δυνατότητα αναγνώρισης, ο έλεγχος και η δυνατότητα παροχής μελλοντικών οικονομικών οφελών, αναγνωρίζονται σύμφωνα με τα GAAP. Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία αρχικά αποτιμώνται στο κόστος και στη συνέχεια αποσβένονται κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους. Εάν υπάρχουν σημεία απομείωσης, μπορούν επίσης να ελεγχθούν. Ο προσδιορισμός της εύλογης αξίας παρουσιάζει σημαντικό ζήτημα κατά την αντιμετώπιση των άυλων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων σύμφωνα με τις GAAP, ειδικά όταν τέτοια περιουσιακά στοιχεία αποκτώνται μέσω συνενώσεων εταιρειών. Σύμφωνα με τα GAAP, οι επιχειρήσεις πρέπει να διαιρούν το κόστος κτήσης μεταξύ των προσδιορισμένων άυλων περιουσιακών στοιχείων σύμφωνα με τις δίκαιες αποτιμήσεις. Ωστόσο, ο προσδιορισμός της εύλογης αξίας των άυλων περιουσιακών στοιχείων, όπως η αξία επωνυμίας ή οι συνδέσεις με τους πελάτες, μπορεί να είναι δύσκολος και υποκειμενικός, γεγονός που μπορεί να οδηγήσει σε διακυμάνσεις στις διαδικασίες αποτίμησης μεταξύ επιχειρήσεων και τομέων (Mazzi et al., 2022).

Από την άλλη πλευρά, πολλά κράτη εκτός των ΗΠΑ διαχειρίζονται άυλα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΠ), τα οποία δημιουργήθηκαν από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB). Η εναρμόνιση των παγκόσμιων λογιστικών προτύπων και η βελτιωμένη συγκρισιμότητα των οικονομικών καταστάσεων είναι οι δύο κύριοι στόχοι των ΔΠΧΠ. Όπως τα GAAP, τα ΔΠΧΑ επιβάλλουν στις επιχειρήσεις να προσδιορίζουν άυλα περιουσιακά στοιχεία που ικανοποιούν ορισμένες απαιτήσεις αναγνώρισης, όπως η δυνατότητα ταυτοποίησης και η πιθανότητα μελλοντικών οικονομικών κερδών. Ωστόσο, ο τρόπος με τον οποίο αντιμετωπίζονται ορισμένα άυλα

χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ποικίλλει σημαντικά μεταξύ των GAAP και των ΔΠΧΑ. Για παράδειγμα, τα άυλα περιουσιακά στοιχεία μπορεί να αναπροσαρμόζονται στην εύλογη αξία σύμφωνα με τα ΔΠΧΠ, ενώ η καταγραφή ιστορικού κόστους συχνά απαιτείται σύμφωνα με τα ΓΛΠ. Επιπλέον, υπό ορισμένες συνθήκες, τα ΔΠΧΠ παρέχουν στις επιχειρήσεις μεγαλύτερη ελευθερία στον τρόπο με τον οποίο χειρίζονται τα εγχώρια άυλα περιουσιακά στοιχεία, συμπεριλαμβανομένης της ικανότητας αναγνώρισης δαπανών ανάπτυξης (Lenciu & Lenciu, 2016).

Ο τρόπος με τον οποίο αντιμετωπίζονται τα άυλα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε διαφορετικά έθνη μπορεί επίσης να διαφέρει στην πράξη, ανάλογα με τους ισχύοντες κανονισμούς, τα πρότυπα του κλάδου και το είδος του σχετικού περιουσιακού στοιχείου (Mazzi et al., 2022). Σε αντίθεση με τους βιομηχανικούς οργανισμούς, οι εταιρείες τεχνολογίας θα μπορούσαν να δώσουν μεγαλύτερη βαρύτητα στον προσδιορισμό των εγχώριων άυλων περιουσιακών στοιχείων, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών ανάπτυξης λογισμικού. Συγκρίσιμα, επιχειρήσεις όπως η βιοτεχνολογία και τα φαρμακευτικά προϊόντα που ασχολούνται με πολλή έρευνα και ανάπτυξη μπορεί να έχουν ιδιαίτερες δυσκολίες όσον αφορά την αποτίμηση και τη δήλωση άυλων περιουσιακών στοιχείων που σχετίζονται με την πνευματική ιδιοκτησία και την ανάπτυξη φαρμάκων (Ακαμάτη, 2008). Επιπλέον, ο τρόπος με τον οποίο οι επιχειρήσεις χειρίζονται τα άυλα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία μπορεί να επηρεαστεί από πολιτισμικές αποκλίσεις και εμπορικές διαδικασίες. Οι εταιρείες ενδέχεται να δεσμεύσουν χρήματα για πρωτοβουλίες μάρκετινγκ και ανάπτυξης επωνυμίας σε ορισμένες χώρες, λόγω της αυξημένης εστίασης στη δημιουργία συνδέσεων με τους πελάτες και της αξίας της επωνυμίας (Fifield et al., 2011). Ορισμένα κράτη, από την άλλη πλευρά, ενδέχεται να δώσουν μεγαλύτερη προτεραιότητα στην προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας και στην τεχνική καινοτομία, γεγονός που θα οδηγούσε σε αυξημένες δαπάνες για έρευνα και ανάπτυξη.

Η κατανομή των χρημάτων, η λήψη αποφάσεων από τους επενδυτές και το άνοιγμα της χρηματοοικονομικής αναφοράς επηρεάζονται από τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζονται τα άυλα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία. Οι επενδυτές μπορούν να αξιολογήσουν την αξία και τον κίνδυνο της βάσης των άυλων

περιουσιακών στοιχείων μιας εταιρείας μέσω διαφανούς και συνεπούς γνωστοποίησης, η οποία μπορεί να επηρεάσει τις αποτιμήσεις και τις επενδυτικές επιλογές. Από την άλλη πλευρά, οι ασταθείς ή ασαφείς διαδικασίες υποβολής εκθέσεων ενδέχεται να δυσκολέψουν τους επενδυτές να κάνουν σοφές επιλογές και να δημιουργήσουν αναποτελεσματικότητα στην αγορά. Η προώθηση της ομοιόμορφης και διαφανούς αναφοράς των άυλων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων αποτελεί μείζονα ευθύνη των ρυθμιστικών αρχών και των οργανισμών θέσπισης προτύπων. Οι ρυθμιστικές αρχές βοηθούν στη διασφάλιση ότι οι επιχειρήσεις παρέχουν στους ενδιαφερόμενους ακριβείς και σχετικές πληροφορίες, δημιουργώντας σαφείς κανόνες και υποχρεώσεις γνωστοποίησης. Επιπλέον, είναι σημαντικό για τις ρυθμιστικές αρχές, τους φορείς θέσπισης προτύπων, τις επιχειρήσεις, τους επενδυτές και άλλους ενδιαφερόμενους φορείς να συνεχίσουν να μιλούν για νέα προβλήματα και την αλλαγή των επιχειρηματικών πρακτικών που σχετίζονται με άυλα περιουσιακά στοιχεία (Lenciu & Lenciu, 2016).

Συμπερασματικά, οι διακυμάνσεις στα λογιστικά πρότυπα, τα νομικά συστήματα, τα κοινωνικά πρότυπα και τις εμπορικές πρακτικές έχουν ως αποτέλεσμα διακυμάνσεις στον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζονται τα άυλα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε όλο τον κόσμο (Ακαμάτη, 2008). Παρόλο που οι βασικές συμβουλές για την αναγνώριση, την επιμέτρηση και τη γνωστοποίηση των άυλων περιουσιακών στοιχείων παρέχονται τόσο από τα GAAP όσο και από τα ΔΠΧΑ, υπάρχουν σημαντικές διακρίσεις στις συγκεκριμένες απαιτήσεις και δυνατότητα εφαρμογής. Προκειμένου να κάνουν μορφωμένες κρίσεις και να ενθαρρύνουν τη διαφάνεια της χρηματοοικονομικής αναφοράς, οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε διεθνείς αγορές, οι επενδυτές, οι ρυθμιστικές αρχές και άλλοι ενδιαφερόμενοι πρέπει να κατανοήσουν αυτές τις αποκλίσεις. Η προώθηση βέλτιστων πρακτικών στον χειρισμό άυλων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων σε όλες τις δικαιοδοσίες και η αντιμετώπιση νέων προκλήσεων απαιτεί συνεχή συνεργασία και επικοινωνία μεταξύ των ενδιαφερομένων (Mazzi et al., 2022).

4.5 Επιρροή του ΔΛΠ 38 στις Οικονομικές Καταστάσεις

Το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 38 (ΔΛΠ 38) έχει σημαντική επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις, επηρεάζοντας τον τρόπο με τον οποίο οι επιχειρήσεις προσδιορίζουν, ποσοτικοποιούν, αναφέρουν και χειρίζονται τα άυλα περιουσιακά τους στοιχεία. Ένα σημαντικό ποσοστό της αξίας μιας επιχείρησης αποτελείται από άυλα περιουσιακά στοιχεία, ιδιαίτερα σε τομείς της οικονομίας που βασίζονται σε μεγάλο βαθμό στην καινοτομία, την τεχνολογία και την πνευματική ιδιοκτησία. Είναι σημαντικό για τα ενδιαφερόμενα μέρη να κατανοήσουν πώς το ΔΛΠ 38 επηρεάζει τις οικονομικές καταστάσεις προκειμένου να αξιολογηθεί η πραγματική απόδοση και αξία μιας εταιρείας. Διερευνούμε τους διάφορους τρόπους με τους οποίους το ΔΛΠ 38 επηρεάζει τις οικονομικές καταστάσεις παρακάτω (Fifield et al., 2011).

Τα κριτήρια ορίζουν ότι ένα άυλο περιουσιακό στοιχείο πρέπει να είναι αναγνωρίσιμο, υπό τον έλεγχο της οικονομικής οντότητας, και αναμένεται να παρέχει μελλοντικά οικονομικά κέρδη (Mazzi et al., 2022). Με τη διασφάλιση ότι αναγνωρίζονται μόνο περιουσιακά στοιχεία που ικανοποιούν ορισμένες απαιτήσεις, αυτό το κριτήριο βελτιώνει τη συνάφεια και την αξιοπιστία των οικονομικών καταστάσεων. Εξαιτίας αυτού, οι επιχειρήσεις πρέπει να αξιολογήσουν προσεκτικά τα άυλα περιουσιακά τους στοιχεία για να δουν εάν πληρούν τις απαιτήσεις αναγνώρισης του ΔΛΠ 38. Ο ισολογισμός επηρεάζεται άμεσα από το ΔΛΠ 38 αναγνώριση των άυλων περιουσιακών στοιχείων. Η συνολική βάση ενεργητικού της επιχείρησης αυξάνεται με αναγνωρισμένα άυλα περιουσιακά στοιχεία, τα οποία εμφανίζονται ως στοιχεία ενεργητικού στον ισολογισμό (Ακαμάτη, 2008). Με τη συμπερίληψη αυτών των πληροφοριών, οι ενδιαφερόμενοι μπορεί να λάβουν σημαντικές πληροφορίες σχετικά με την αξία της επωνυμίας της εταιρείας, την πνευματική ιδιοκτησία και άλλους άυλους πόρους που δεν είναι συχνά ορατοί από τον ισολογισμό. Προκειμένου να αντικατοπτρίζεται μια ακριβής οικονομική κατάσταση, τα άυλα περιουσιακά στοιχεία πρέπει να αναγνωρίζονται σωστά σύμφωνα με το ΔΛΠ 38, καθώς συχνά αντιπροσωπεύουν σημαντικό ποσό της αξίας μιας εταιρείας.

Το ΔΛΠ 38 δίνει στις επιχειρήσεις επιλογές, συμπεριλαμβανομένου του μοντέλου κόστους και του μοντέλου αναπροσαρμογής για την επιμέτρηση και την αξιολόγηση

των άυλων περιουσιακών στοιχείων (Lenciu & Lenciu, 2016). Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία αρχικά αποτιμώνται στο κόστος και στη συνέχεια αποσβένονται κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους σύμφωνα με το μοντέλο κόστους. Αυτή η προσέγγιση εγγυάται μια μεθοδική κατανομή του κόστους του περιουσιακού στοιχείου με την πάροδο του χρόνου, αντικατοπτρίζοντας τη χρήση του στην παραγωγή εισοδήματος. Χρησιμοποιώντας την προσέγγιση της αναπροσαρμογής, οι επιχειρήσεις μπορούν να παρέχουν μια πιο αντανakλαστική και ενημερωμένη αξιολόγηση προσαρμόζοντας τη λογιστική αξία των άυλων περιουσιακών στοιχείων στην εύλογη αξία τους. Με την πάροδο του χρόνου, η κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων επηρεάζεται από την απόσβεση των άυλων περιουσιακών στοιχείων που καταγράφονται σύμφωνα με το ΔΛΠ 38, η οποία μειώνει τα αναφερόμενα κέρδη. Ένα μέρος του κόστους των άυλων περιουσιακών στοιχείων εξοδοποιείται κάθε περίοδο καθώς αποσβένονται από την εταιρεία, γεγονός που μειώνει τα αναφερόμενα καθαρά έσοδα. Σύμφωνα με την αρχή αντιστοίχισης της λογιστικής, αυτή η μείωση των κερδών αντιπροσωπεύει τα οικονομικά πλεονεκτήματα του περιουσιακού στοιχείου που χρησιμοποιούνται καθ' όλη τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής του. Λαμβάνοντας υπόψη τις δαπάνες που σχετίζονται με τη χρήση των άυλων περιουσιακών στοιχείων της εταιρείας, τα ενδιαφερόμενα μέρη μπορούν να αξιολογήσουν την υποκείμενη οικονομική απόδοση του οργανισμού (Ακαμάτη, 2008).

Οι συνολικές απαιτήσεις γνωστοποίησης για άυλα περιουσιακά στοιχεία στις οικονομικές καταστάσεις επιβάλλονται από το ΔΛΠ 38 (Mazzi et al., 2022). Είναι υποχρεωτικό για τις εταιρείες να παρέχουν περιεκτικές λεπτομέρειες σχετικά με τα χαρακτηριστικά, την ωφέλιμη ζωή, το πρόγραμμα αποσβέσεων και τη λογιστική αξία των άυλων περιουσιακών στοιχείων. Απαιτούνται επίσης γνωστοποιήσεις σχετικά με ελέγχους απομείωσης, ζημίες απομείωσης, αναστροφές και σημαντικές υποκείμενες παραδοχές για την αξία του ενεργητικού. Αυτές οι γνωστοποιήσεις βελτιώνουν τη διαφάνεια και παρέχουν στους ενδιαφερόμενους τις πληροφορίες που χρειάζονται για να αποφασίσουν πώς η βάση των άυλων περιουσιακών στοιχείων της εταιρείας θα επηρεάσει την οικονομική της απόδοση. Η εφαρμογή του ΔΛΠ 38 βελτιώνει τη διαφάνεια της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης παρέχοντας στους ενδιαφερόμενους εμπειριστατωμένες λεπτομέρειες σχετικά με τα άυλα περιουσιακά

στοιχεία ενός οργανισμού. Η κατανόηση της θεμελίωσης της εταιρείας των άυλων περιουσιακών στοιχείων μπορεί να βοηθήσει τους πιστωτές, τους επενδυτές και άλλους αναγνώστες των οικονομικών καταστάσεων να αξιολογήσουν την αξία, τον κίνδυνο και την απόδοση της επιχείρησης. Επιπλέον, η ομοιόμορφη ταξινόμηση των άυλων περιουσιακών στοιχείων του ΔΛΠ 38 διευκολύνει τη σύγκριση των αποτελεσμάτων μεταξύ επιχειρήσεων και τομέων, γεγονός που προάγει καλύτερες επιλογές δανεισμού και επενδύσεων (Lenciu & Lenciu, 2016).

Παρόλο που το ΔΛΠ 38 ενισχύει τη συνάφεια και τη διαφάνεια των οικονομικών καταστάσεων, θέτει επίσης ζητήματα και δυσκολίες για τις επιχειρήσεις. Η χρηματοοικονομική πληροφόρηση μπορεί να γίνει υποκειμενική και διφορούμενη ως αποτέλεσμα της κρίσης και της αξιολόγησης που απαιτείται για τον προσδιορισμό της ωφέλιμης ζωής, της εύλογης αξίας και της απομείωσης των άυλων περιουσιακών στοιχείων (Fifield et al., 2011). Για να εγγυηθούν τη συμμόρφωση με το ΔΛΠ 38 και να διατηρήσουν την ακεραιότητα των οικονομικών τους καταστάσεων, οι επιχειρήσεις πρέπει να αξιολογούν προσεκτικά τις παραδοχές και τις διαδικασίες που χρησιμοποιούνται στην αποτίμηση και την επιμέτρηση των άυλων περιουσιακών στοιχείων. Προκειμένου να παρέχεται εμπιστοσύνη στις οικονομικές καταστάσεις, οι ελεγκτές είναι απαραίτητοι λόγω της σημασίας των άυλων περιουσιακών στοιχείων και των δυσκολιών που σχετίζονται με τον προσδιορισμό και την επιμέτρησή τους. Οι ελεγκτές αξιολογούν εάν οι επιχειρήσεις έχουν αναγνωρίσει, αποτιμήσει και γνωστοποιήσει άυλα περιουσιακά στοιχεία σύμφωνα με το ΔΛΠ 38. Οι ελεγκτές βοηθούν στην επιβεβαίωση της ορθότητας και της αξιοπιστίας των οικονομικών δεδομένων που σχετίζονται με άυλα περιουσιακά στοιχεία μέσω ενδελεχούς ελέγχου και αξιολόγησης, ενισχύοντας την εμπιστοσύνη μεταξύ των ενδιαφερομένων (Mazzi et al., 2022). Το ΔΛΠ 38 έχει επιρροή στην κατανομή των εταιρικών πόρων και στη λήψη στρατηγικών αποφάσεων πέραν της χρηματοοικονομικής αναφοράς. Οι εταιρείες δίνουν προτεραιότητα στις δαπάνες για καινοτομία, έρευνα και ανάπτυξη για να διευρύνουν τη βάση των άυλων περιουσιακών στοιχείων τους ως αποτέλεσμα της συνειδητοποίησης της αξίας των άυλων περιουσιακών στοιχείων. Η διαφανής γνωστοποίηση των άυλων περιουσιακών στοιχείων βοηθά επίσης τις επιχειρήσεις να

ξεχωρίζουν στην αγορά, προσελκύοντας επενδυτές και χτίζοντας εμπιστοσύνη μεταξύ των ενδιαφερομένων (Ακαμάτη, 2008).

Συνοψίζοντας, το ΔΛΠ 38 έχει μεγάλη επίδραση στον τρόπο με τον οποίο τα άυλα περιουσιακά στοιχεία αναγνωρίζονται, επιμετρώνται, γνωστοποιούνται και διαχειρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις. Το ΔΛΠ 38 βελτιώνει τη διαφάνεια, τη συγκρισιμότητα και την αξιοπιστία στη χρηματοοικονομική πληροφόρηση παρέχοντας συμβουλές σχετικά με τον τρόπο ορθής αναπαράστασης των άυλων περιουσιακών στοιχείων. Αυτό βοηθά τα ενδιαφερόμενα μέρη να κάνουν καλά ενημερωμένες κρίσεις σχετικά με την απόδοση και την αξία μιας εταιρείας. Για να διατηρήσουν την ακεραιότητα και την αλήθεια των οικονομικών τους καταστάσεων, οι επιχειρήσεις πρέπει να επιδεικνύουν σύνεση και ορθή κρίση κατά την εφαρμογή του ΔΛΠ 38 λόγω της πολυπλοκότητας των άυλων περιουσιακών στοιχείων (Fifield et al., 2011).

4.6 Προτεινόμενες βελτιώσεις του ΔΛΠ

Ο στόχος των προτεινόμενων τροποποιήσεων στο Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 38 (ΔΛΠ 38) είναι η βελτίωση της χρηματοοικονομικής αναφοράς των άυλων περιουσιακών στοιχείων όσον αφορά τη συνάφεια, την αξιοπιστία και τη συγκρισιμότητα (Mazzi et al., 2022). Είναι απαραίτητο να αξιολογούνται τακτικά και να ενημερώνονται οι λογιστικοί κανόνες ώστε να αντικατοπτρίζουν τις τρέχουσες οικονομικές πραγματικότητες και να επιλύουν τις αναπτυσσόμενες δυσκολίες καθώς αλλάζουν οι πρακτικές της εταιρείας και η αξία των άυλων περιουσιακών στοιχείων αυξάνεται. Παρακάτω εξετάζουμε ορισμένες προτεινόμενες αλλαγές στο ΔΛΠ 38 που θα μπορούσαν να βελτιώσουν τις διαδικασίες χρηματοοικονομικής αναφοράς. Η διευκρίνιση των προτύπων αναγνώρισης του ΔΛΠ 38 για τα άυλα περιουσιακά στοιχεία είναι μια προτεινόμενη βελτίωση. Αν και το πρότυπο καθορίζει τις προϋποθέσεις για την αναγνώριση, ορισμένα άυλα περιουσιακά στοιχεία, ειδικά αυτά που προέρχονται από νέα επιχειρηματικά μοντέλα ή τεχνολογία, ενδέχεται να μην πληρούν σαφώς αυτές τις απαιτήσεις. Οι επιχειρήσεις ενδέχεται να μειώσουν τις αποκλίσεις και να βελτιώσουν την αξιοπιστία της χρηματοοικονομικής αναφοράς λαμβάνοντας περισσότερες συμβουλές και παραδείγματα για το πότε πρέπει να αναγνωρίζουν τα άυλα περιουσιακά στοιχεία στον ισολογισμό (Ακαμάτη, 2008).

Οι βελτιώσεις στις κατευθυντήριες γραμμές μέτρησης του ΔΛΠ 38 μπορεί να βοηθήσουν στην παροχή οικονομικών αναφορών που είναι πιο συναφείς και ακριβείς. Το μοντέλο κόστους και το μοντέλο αναπροσαρμογής είναι τα δύο κύρια μοντέλα μέτρησης που προσφέρονται επί του παρόντος από το πρότυπο. Μπορεί να είναι δύσκολο να εξακριβωθεί η εύλογη αξία των άυλων περιουσιακών στοιχείων, ιδιαίτερα εκείνων που δεν διαθέτουν αγορά. Για να βοηθηθούν οι επιχειρήσεις να προσδιορίσουν την εύλογη αξία των άυλων περιουσιακών στοιχείων πιο αποτελεσματικά, περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις μεθοδολογίες αποτίμησης, συμπεριλαμβανομένης της προσέγγισης εισοδήματος, της προσέγγισης αγοράς και της προσέγγισης κόστους, ενδέχεται να συμπεριληφθούν στις προτεινόμενες αναθεωρήσεις. Κάθε φορά που υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης, το ΔΛΠ 38 επιβάλλει στις επιχειρήσεις να αξιολογούν τα άυλα περιουσιακά στοιχεία για απομείωση. Η διαδικασία ελέγχου απομείωσης, ωστόσο, μπορεί να είναι δύσκολη και χρονοβόρα, απαιτώντας μεγάλη εκτίμηση και κρίση. Οι προτεινόμενες βελτιώσεις μπορεί να περιλαμβάνουν την απλούστευση της διαδικασίας ελέγχου απομείωσης προσφέροντας εφαρμόσιμες συντομεύσεις ή απλοποιημένες προσεγγίσεις για τον προσδιορισμό της απομείωσης. Αυτό μπορεί να εγγυηθεί την εγκυρότητα των αξιολογήσεων απομείωσης, ενώ παράλληλα μειώνει τον διοικητικό φόρτο στις επιχειρήσεις (Mazzi et al., 2022).

Η βελτίωση των προτύπων γνωστοποίησης σύμφωνα με το ΔΛΠ 38 μπορεί να αυξήσει τη διαφάνεια μιας εταιρείας και να παρέχει στους ενδιαφερόμενους περισσότερο διορατικά δεδομένα σχετικά με τα άυλα περιουσιακά στοιχεία (Fifield et al., 2011). Οι πιθανές βελτιώσεις μπορεί να περιλαμβάνουν τη διεύρυνση του εύρους των λεπτομερειών που γνωστοποιούνται για να συμπεριλάβουν περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τα χαρακτηριστικά, τη μακροζωία και την τακτική σημασία των άυλων περιουσιακών στοιχείων. Επιπλέον, το να κάνουμε τους οργανισμούς να αποκαλύπτουν τα κύρια τεκμήρια και τις αποφάσεις που καθοδήγησαν την αξιολόγηση των άυλων περιουσιακών στοιχείων μπορεί να ωφελήσουν τους ενδιαφερόμενους, ενισχύοντας την κατανόησή τους για την αξιοπιστία και τον ορθολογισμό των δηλωμένων αξιών (Ακαμάτη, 2008). Τα έξοδα Έρευνας και Ανάπτυξης (E&A) είναι ένα παράδειγμα άυλου περιουσιακού στοιχείου που

δημιουργείται εσωτερικά και παρουσιάζει ιδιαίτερες δυσκολίες αναφοράς. Οι εταιρείες πρέπει να δείξουν την τεχνολογική βιωσιμότητα των άυλων περιουσιακών στοιχείων που παράγονται εσωτερικά και τα πιθανά μελλοντικά οικονομικά πλεονεκτήματα, προκειμένου να ανταποκριθούν στις αυστηρές απαιτήσεις του ΔΛΠ 38 για την αναγνώρισή τους. Πιο ακριβείς κατευθυντήριες γραμμές για τον προσδιορισμό και την αξιολόγηση των εγχώριων άυλων περιουσιακών στοιχείων, μαζί με συγκεκριμένα πρότυπα κεφαλαιοποίησης και αποσβέσεων, μπορεί να είναι μία από τις προτεινόμενες βελτιώσεις (Barker et al., 2021).

Οι λογιστικοί κανόνες πρέπει να αλλάξουν καθώς η τεχνολογία αναπτύσσεται για να χειριστεί τη λογιστική αντιμετώπιση των νεοαναπτυσσόμενων άυλων περιουσιακών στοιχείων όπως η εικονική πραγματικότητα, η τεχνολογία blockchain και η τεχνητή νοημοσύνη. Μπορεί να είναι απαραίτητο να επικαιροποιηθεί το ΔΛΠ 38 για να ληφθούν υπόψη οι ειδικές ιδιότητες και η οικονομική πραγματικότητα αυτών των αναπτυσσόμενων τεχνολογιών. Προκειμένου να διατηρηθεί η συνάφεια και η εκπαιδευτική αξία της χρηματοοικονομικής αναφοράς, αυτό μπορεί να περιλαμβάνει κατευθυντήριες γραμμές για τον προσδιορισμό, τον ποσοτικό προσδιορισμό και τη δήλωση άυλων περιουσιακών στοιχείων που προκύπτουν από τις νέες τεχνολογικές εξελίξεις. Οι Γενικά Αποδεκτές Λογιστικές Αρχές (GAAP) στις ΗΠΑ και άλλα σχετικά λογιστικά πρότυπα ενδέχεται να εναρμονιστούν με το ΔΛΠ 38 για να ενισχυθεί η ομοιομορφία και η συγκρισιμότητα στη χρηματοοικονομική αναφορά μεταξύ των νομικών χωρών (Ακαμάτη, 2008). Οι προτεινόμενες βελτιώσεις μπορεί να περιλαμβάνουν την εναρμόνιση θεμελιωδών ιδεών και κατευθυντήριων γραμμών αξιολόγησης μεταξύ του ΔΛΠ 38 και των εναλλακτικών λογιστικών προτύπων για τη μείωση των αποκλίσεων και τη διευκόλυνση των διεθνών επενδύσεων και εξέτασης. Αυξάνεται σε δημοτικότητα η συμπερίληψη πτυχών βιωσιμότητας στη λογιστική αντιμετώπιση των άυλων περιουσιακών στοιχείων, καθώς οι επιχειρήσεις καταλαβαίνουν τη σημασία των περιβαλλοντικών, κοινωνικών και διακυβέρνησης (ESG) ζητημάτων. Σύμφωνα με τις προτεινόμενες αναθεωρήσεις του ΔΛΠ 38, οι οργανισμοί θα είναι σε θέση να αντιπροσωπεύουν με μεγαλύτερη ακρίβεια τα μακροπρόθεσμα σχέδια δημιουργίας αξίας και διαχείρισης κινδύνου στη χρηματοοικονομική πληροφόρηση, συμπεριλαμβάνοντας μέτρα βιωσιμότητας στην

αναγνώριση, μέτρηση και γνωστοποίηση άυλων περιουσιακών στοιχείων (Fifield et al., 2011).

Συνοψίζοντας, οι προτεινόμενες τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 38 αποσκοπούν στην αντιμετώπιση του δυναμικού χαρακτήρα των άυλων περιουσιακών στοιχείων και των περιπλοκών που συνδέονται με τον λογιστικό χειρισμό τους (Barker et al., 2021). Η ενίσχυση των κριτηρίων αναγνώρισης, η καθοδήγηση μέτρησης, οι μεθοδολογίες ελέγχου απομείωσης, οι απαιτήσεις γνωστοποίησης και η ευθυγράμμιση με παράγοντες βιωσιμότητας και αναδυόμενες τεχνολογίες μπορούν να εγγυηθούν ότι η χρηματοοικονομική αναφορά εξακολουθεί να είναι σχετική, αξιόπιστη και συγκρίσιμη σε ένα επιχειρηματικό περιβάλλον που γίνεται όλο και πιο δυναμικό. Για να επιτευχθούν σημαντικές αλλαγές στις μεθόδους χρηματοοικονομικής αναφοράς που συνδέονται με άυλα περιουσιακά στοιχεία, η συνεργασία μεταξύ ρυθμιστικών αρχών, επαγγελματιών λογιστών και άλλων ενδιαφερομένων είναι ζωτικής σημασίας, καθώς οι οργανισμοί θέσπισης προτύπων συνεχίζουν να αξιολογούν και να βελτιώνουν τους λογιστικούς κανόνες (Ακαμάτη, 2008).

Κεφάλαιο 5ο Συμπεράσματα

5.1 Ευρήματα

Μέσω της διερεύνησης του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 38 (ΔΛΠ 38) και της πρακτικής εφαρμογής του, προέκυψαν αρκετά βασικά ευρήματα σχετικά με τον χειρισμό των άυλων περιουσιακών στοιχείων στη χρηματοοικονομική πληροφόρηση (Agyei-Mensah, 2019). Η εξέταση του ΔΛΠ 38 έχει τονίσει τη σημασία του στην παροχή καθοδήγησης για την αναγνώριση, την επιμέτρηση και τη γνωστοποίηση άυλων περιουσιακών στοιχείων, τα οποία αποτελούν ολοένα και πιο σημαντικά στοιχεία της εταιρικής αξίας και του ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος (Barker et al., 2021).

Ένα από τα κεντρικά ευρήματα είναι ο κρίσιμος ρόλος των απαιτήσεων γνωστοποιήσεων που περιγράφονται στο ΔΛΠ 38 (Barker et al., 2021). Το πρότυπο επιβάλλει ολοκληρωμένες γνωστοποιήσεις σχετικά με τη φύση, τα χαρακτηριστικά, την ωφέλιμη ζωή, τη μέθοδο απόσβεσης και τον έλεγχο απομείωσης των άυλων περιουσιακών στοιχείων. Αυτές οι γνωστοποιήσεις ενισχύουν τη διαφάνεια, τη συγκρισιμότητα και τη λογοδοσία στις πρακτικές χρηματοοικονομικής αναφοράς, δίνοντας τη δυνατότητα στους ενδιαφερόμενους να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις και να αξιολογούν τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα και αξία των άυλων

περιουσιακών στοιχείων. Η εξέταση πρακτικών περιπτώσιολογικών μελετών έχει αποκαλύψει σημαντικές προκλήσεις στην εφαρμογή του ΔΛΠ 38, ιδιαίτερα σε κλάδους που χαρακτηρίζονται από ταχεία τεχνολογική καινοτομία και εκτεταμένες δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης. Οι εταιρείες αντιμετωπίζουν δυσκολίες στη διάκριση μεταξύ δαπανών E&A που χαρακτηρίζονται ως εσωτερικά δημιουργούμενα άυλα περιουσιακά στοιχεία και εκείνων που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις. Επιπλέον, ο προσδιορισμός της εύλογης αξίας και της ωφέλιμης ζωής για ορισμένα άυλα περιουσιακά στοιχεία παραμένει υποκειμενικός και περίπλοκος, απαιτώντας κρίση και εκτίμηση (Agyei-Mensah, 2019).

Μια συγκριτική ανάλυση με άλλα λογιστικά πρότυπα, όπως οι Γενικά Αποδεκτές Λογιστικές Αρχές (GAAP) στις Ηνωμένες Πολιτείες, έχει επισημάνει τόσο τις ομοιότητες όσο και τις διαφορές στην αντιμετώπιση των άυλων περιουσιακών στοιχείων (Barker et al., 2021). Ενώ τόσο το ΔΛΠ 38 όσο και το GAAP μοιράζονται κοινές αρχές σχετικά με την αναγνώριση, την επιμέτρηση και τη γνωστοποίηση, υπάρχουν διαφορές σε συγκεκριμένες απαιτήσεις και εφαρμογή, υπογραμμίζοντας την ανάγκη εναρμόνισης και ευθυγράμμισης για την προώθηση της συνέπειας και της συγκρισιμότητας στη χρηματοοικονομική αναφορά σε όλες τις δικαιοδοσίες. Οι προτεινόμενες βελτιώσεις στο ΔΛΠ 38 στοχεύουν στην αντιμετώπιση των υφιστάμενων προκλήσεων και στη βελτίωση της συνάφειας, της αξιοπιστίας και της συγκρισιμότητας της χρηματοοικονομικής αναφοράς που σχετίζεται με άυλα περιουσιακά στοιχεία (Barker et al., 2021). Οι βελτιώσεις αυτές περιλαμβάνουν αποσαφήνιση κριτηρίων αναγνώρισης, ενίσχυση της καθοδήγησης μετρήσεων, εξορθολογισμό των δοκιμών απομείωσης, επέκταση των απαιτήσεων γνωστοποίησης, παροχή καθοδήγησης για εσωτερικά δημιουργούμενα άυλα περιουσιακά στοιχεία, ευθυγράμμιση με αναδυόμενες τεχνολογίες και εξέταση παραγόντων βιωσιμότητας. Αυτές οι βελτιώσεις μπορούν να συμβάλουν σε πιο ακριβείς, διαφανείς και ενημερωτικές πρακτικές χρηματοοικονομικής αναφοράς.

5.2 Μελλοντική Έρευνα

Η μελλοντική έρευνα στον τομέα της λογιστικής και αναφοράς άυλων περιουσιακών στοιχείων σύμφωνα με το ΔΛΠ 38 έχει σημαντικές δυνατότητες για την προώθηση της κατανόησης και την αντιμετώπιση των αναδυόμενων προκλήσεων στις πρακτικές χρηματοοικονομικής αναφοράς.

Με τον πολλαπλασιασμό αναδυόμενων τεχνολογιών όπως το blockchain, η τεχνητή νοημοσύνη και η εικονική πραγματικότητα, η μελλοντική έρευνα μπορεί να εξετάσει τις επιπτώσεις αυτών των τεχνολογιών στην αναγνώριση, μέτρηση και γνωστοποίηση άυλων περιουσιακών στοιχείων σύμφωνα με το ΔΛΠ 38 (Barker et al., 2021). Κατανόηση του τρόπου με τον οποίο αυτές οι τεχνολογίες επηρεάζουν την αποτίμηση και τη στρατηγική Η σημασία των άυλων περιουσιακών στοιχείων μπορεί να ενημερώσει τις λογιστικές πρακτικές και τα ρυθμιστικά πρότυπα. Η ενσωμάτωση των παραγόντων βιωσιμότητας στη χρηματοοικονομική πληροφόρηση κερδίζει δυναμική, καθιστώντας αναγκαία την έρευνα για την ενσωμάτωση περιβαλλοντικών, κοινωνικών και διακυβέρνησης (ESG) στη λογιστική αντιμετώπιση των άυλων περιουσιακών στοιχείων. Μελλοντικές μελέτες μπορούν να διερευνήσουν τη σχέση μεταξύ των βιώσιμων πρακτικών και της αποτίμησης των άυλων περιουσιακών στοιχείων, καθώς και τη γνωστοποίηση πληροφοριών που σχετίζονται με τη βιωσιμότητα σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 38. Συγκριτικές μελέτες που συγκρίνουν την εφαρμογή του ΔΛΠ 38 με άλλα λογιστικά πρότυπα σε διαφορετικές δικαιοδοσίες και κλάδους μπορούν να παρέχουν πολύτιμες πληροφορίες σχετικά με τις παραλλαγές στις λογιστικές πρακτικές και τα ρυθμιστικά πλαίσια. Εξετάζοντας τις ομοιότητες, τις διαφορές και τις τάσεις σύγκλισης, οι ερευνητές μπορούν να συμβάλουν στον συνεχή διάλογο για την παγκόσμια λογιστική εναρμόνιση και τις πρωτοβουλίες καθορισμού προτύπων (Agyei-Mensah, 2019). Η έρευνα που επικεντρώνεται στη σχέση μεταξύ άυλων περιουσιακών στοιχείων και μακροπρόθεσμης δημιουργίας αξίας μπορεί να ρίξει φως στη στρατηγική σημασία των άυλων περιουσιακών στοιχείων στην προώθηση της απόδοσης του οργανισμού και του ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος. Αναλύοντας τους δεσμούς μεταξύ των επενδύσεων σε άυλα περιουσιακά στοιχεία, της καινοτομίας και της οικονομικής απόδοσης, οι μελετητές μπορούν να παρέχουν εμπειρικά στοιχεία για να

υποστηρίξουν τη λήψη αποφάσεων και τις επενδυτικές στρατηγικές (Barker et al., 2021).

Μελέτες που διερευνούν την αποτελεσματικότητα της κανονιστικής συμμόρφωσης και των μηχανισμών επιβολής που σχετίζονται με το ΔΛΠ 38 μπορούν να αξιολογήσουν τον βαθμό συμμόρφωσης με τα λογιστικά πρότυπα και την ποιότητα των πρακτικών χρηματοοικονομικής αναφοράς (Barker et al., 2021). Εξετάζοντας τη ρυθμιστική εποπτεία, τις διαδικασίες ελέγχου και τις ενέργειες επιβολής, οι ερευνητές μπορούν να εντοπίσουν τομείς προς βελτίωση και να συμβάλουν στην ενίσχυση της ακεραιότητας και της διαφάνειας των χρηματοπιστωτικών αγορών. Συμπερασματικά, μελλοντικές ερευνητικές προσπάθειες στον τομέα της λογιστικής και αναφοράς άυλων περιουσιακών στοιχείων σύμφωνα με το ΔΛΠ 38 προσφέρουν ευκαιρίες για προώθηση της γνώσης, αντιμετώπιση αναδυόμενων προκλήσεων και προώθηση βέλτιστων πρακτικών στη χρηματοοικονομική πληροφόρηση. Διερευνώντας τον αντίκτυπο των αναδυόμενων τεχνολογιών, τις εκτιμήσεις βιωσιμότητας, τη συγκριτική ανάλυση, τη μακροπρόθεσμη δημιουργία αξίας και τη συμμόρφωση με τους κανονισμούς, οι μελετητές μπορούν να συμβάλουν στη συνεχή εξέλιξη των λογιστικών προτύπων και να ενισχύσουν την αξιοπιστία και τη διαφάνεια των πρακτικών χρηματοοικονομικής αναφοράς παγκοσμίως.

Βιβλιογραφία

Agyei-Mensah, B. K. (2019). IAS-38 disclosure compliance and corporate governance: evidence from an emerging market. *Corporate Governance: The International Journal of Business in Society*, 19(3). <https://doi.org/10.1108/cg-12-2017-0293>

Ακαμάτη, Ζ. Θ. (2008, November 28). Αρχές και κανόνες λογιστικού χειρισμού των ενσώματων και ασώματων στοιχείων του ενεργητικού με βάση τα Δ.Π.Χ.Π. : παρουσίαση του πλαισίου και βασικών εννοιών των Δ.Λ.Π/Δ.Π.Χ.Π., περιγραφή, ανάλυση και λογιστικός χειρισμός των ενσώματων και ασώματων ακινητοποιήσεων με βάση τα Δ.Λ.Π. 16, Δ.Λ.Π. 36 και Δ.Λ.Π 38. *Dione.lib.unipi.gr*. <https://dione.lib.unipi.gr/xmlui/handle/unipi/2911>

Barker, R., Lennard, A., Penman, S., & Teixeira, A. (2021). Accounting for intangible assets: suggested solutions. *Accounting and Business Research*, 52(6), 1–30. <https://doi.org/10.1080/00014788.2021.1938963>

Dinh, T., Eierle, B., Schultze, W., & Steeger, L. (2015). Research and Development, Uncertainty, and Analysts' Forecasts: The Case of IAS 38. *Journal of International Financial Management & Accounting*, 26(3), 257–293. <https://doi.org/10.1111/jifm.12029>

Fifield, S., Finningham, G., Fox, A., Power, D., & Veneziani, M. (2011). A cross-country analysis of IFRS reconciliation statements. *Journal of Applied Accounting Research*, 12(1), 26–42. <https://doi.org/10.1108/09675421111130595>

IFRS. (2023). IAS 38 Intangible Assets. *ifrs.org*. <https://www.ifrs.org/issued-standards/list-of-standards/ias-38-intangible-assets/>

Καραγιώργος, Θ., & Πετρίδης, Α. (2006). ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ (ΔΛΠ) ΣΕ ΣΥΝΔΙΑΣΜΟ ΜΕ ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ (ΓΛΣ). In www.politeianet.gr. <https://www.politeianet.gr/books/9789607623485-karagiorgos-theofanis-germanos-efarmogi-ton-diethnon-logistikon-protupon-dlp-se-sundiasmo-me-to-geniko-logistiko-schedio-gls-225511>

Κοντός, Γ. (2015). ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ Σύμφωνα με τα ΔΛΠ και τα ΕΛΠ . [Www.aristotelisbooks.gr](http://www.aristotelisbooks.gr). <https://www.aristotelisbooks.gr/product.asp?catid=5829>

Lenciu, N. - M., & Matis, D. (2014). Inflection points in the development of IAS 38. *Journal of Financial Reporting and Accounting*, 12(1), 62–75. <https://doi.org/10.1108/jfra-04-2012-0014>

Lenciu, N. M., & Lenciu, I. A. (2016). New inflection points identified in the evolution of IAS 38 Intangible Assets: a critical approach. *International Journal of Critical Accounting*, 8(3/4), 321. <https://doi.org/10.1504/ijca.2016.080500>

Mazzi, F., Slack, R., Tsalavoutas, I., & Tsoligkas, F. (2022). Exploring investor views on accounting for R&D costs under IAS 38. *Journal of Accounting and Public Policy*, 41(2), 106944. <https://doi.org/10.1016/j.jaccpubpol.2022.106944>

MNP. (2021). IAS 38 Intangible Assets. <https://www.mnp.ca/-/media/files/mnp/pdf/service/assurance-and-accounting/financial-reporting-library/2021-06-ias-38-snapshot-final.pdf>